
BIRDS OF DRY AND SEMI-HUMID ECOSYSTEM

Dome Pratumtong
Wachara Sa-nguansombat
Vijak Chimchome

**Office of Natural Resources and
Environmental Policy and Planning**

2007

นกในระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น

BIRDS
OF DRY AND SEMI-HUMID ECOSYSTEM

โดม ประทุมทอง, วัชร สงวนสมบัติ และวิจักขณ์ ฉิมโคม
Dome Pratumtong, Wiachara Sa-nguansombat,
And Vijak Chimchome

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning
2550 / 2007

จัดทำโดย : สำนักความหลากหลายทางชีวภาพ
 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระรามที่ 6
 กรุงเทพฯ 10400
 โทร : (66) 2265 6638-39
 โทรสาร : (66) 2265 6638

พิมพ์ครั้งแรก : ตุลาคม 2550
 ISBN : 978-974-286-329-6

การอ้างอิง : โดม ประทุมทอง , วังระ สงวนสมบัติ
 และวิจักขณ์ จิมนม. 2550.
 นกในระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น.
 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ. 148 หน้า

ผู้เขียน : โดม ประทุมทอง, วังระ สงวนสมบัติ
 และวิจักขณ์ จิมนม
 ภาควิชาชีววิทยาป่าไม้ คณะวนศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

First published : October 2007
 By Office of Natural Resources and
 Environmental Policy and Planning (ONEP),
 Thailand

This publication is financially supported by ONEP and may be reproduced in whole or in part and in any form for educational or non-profit purposes without special permission from ONEP, providing that acknowledgment of the source is made.

No use of this publication may be made for resale or for any other commercial purposes.

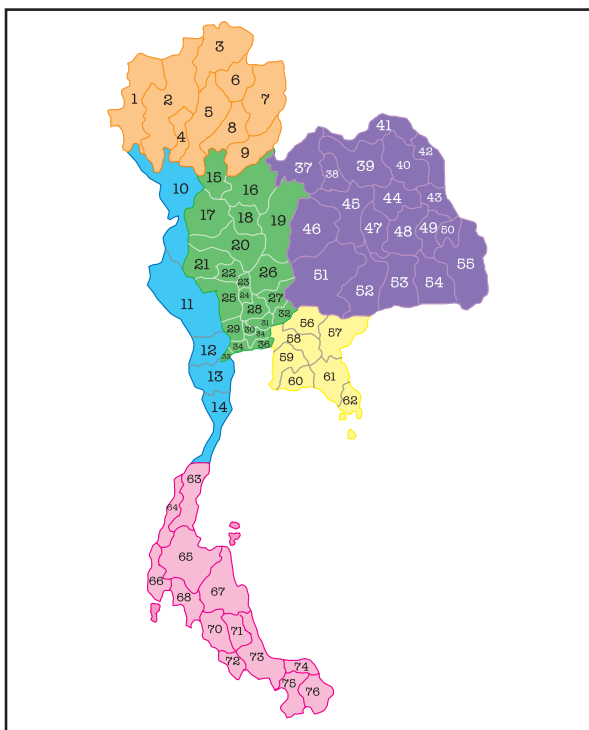
Available from : Biological Diversity Division
 Office of Natural Resources and
 Environmental Policy and Planning
 60/1 Soi Phibul Wattana 7, Rama VI Rd.
 Bangkok 10400, THAILAND
 Tel. (66) 2265 6638-39
 Fax. (66) 2265 6638

Citation : Pratumtong, D., Wachara Sa-nguansombat,
 Vijak Chimchome. 2007. *Birds of Dry and Semi-humid Ecosystem*, Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning, Bangkok, Thailand. 148 p.

Author : Dome Pratumthong,
 Wachara Sa-nguansombat,
 Vijak Chimchome.
 Department of Forest Biology, Faculty of Forestry, Kasetsart University

Designed : Apinut Sriyodhin
 Printed : Amarin Printing and Publishing Public Co., Ltd.

1. Mae Hong Son	26. Lop Buri	52. Buri Ram
2. Chiang Mai	27. Saraburi	53. Surin
3. Chiang Rai	28. Phra Nakhon Si Ayutthaya	54. Si Sa ket
4. Lamphun	29. Nakhon Pathom	55. Ubon Ratchathani
5. Lampang	30. Nonthaburi	56. Prachin Buri
6. Phayao	31. Pathum Thani	57. Srakaew
7. Nan	32. Nakhon Nayok	58. Chachoengsao
8. Phrae	33. Samut Songkhram	59. Chon Buri
9. Uttaradit	34. Samut Sakhon	60. Rayong
10. Tak	35. Bangkok	61. Chanthaburi
11. Kanchanaburi	36. Samut Prakan	62. Trat
12. Ratchburi	37. Loei	63. Chumphon
13. Phetchaburi	38. Nong Bua Lumpoo	64. Ranong
14. Prachuap Khirikhan	39. Udon Thani	65. Surat Thani
15. Sukhothai	40. Nong Khai	66. Phangnga
16. Phitsanulok	42. Nakhon Phanom	67. Phuket
17. Kamphaeng Phet	43. Mukda Han	68. Krabi
18. Phichit	44. Kalasin	69. Nakhon Si Thammarat
19. Phetchabun	45. Khon Kaen	70. Trang
20. Nakhon Sawan	46. Chaiyaphum	71. Phatthalung
21. Uthai Thani	47. Maha Sarakham	72. Satun
22. Chai Nat	48. Roi Et	73. Songkhla
23. Suphan Buri	49. Yaso Thon	74. Pattani
24. Ang Thong	50. Umnajareon	75. Yala
25. Sing Buri	51. Nakhon Ratchasima	76. Narathiwat

Introduction

Thailand harbours one of the richest floras and faunas on earth, but the country has encountered the problems concerning the lack of data from the inventory and development of systematic biodiversity database to facilitate the formulation of policies and measures for the protection of biodiversity. In order to overcome the said problems, the Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning has cooperated with Kasetsart University in the project regarding the inventory of seven thematic ecosystems in Thailand : namely forest ecosystems; mountain ecosystems; dry and sub-humid ecosystems; marine and coastal ecosystems; islands ecosystems; inland water ecosystems and agricultural ecosystems, through the study in Biodiversity Important Areas (BIA) or Biodiversity Hotspots, and has selected the representative areas for the above-mentioned ecosystems.

Although dry and sub humid Ecosystems do not commonly exist in Thailand, the project has selected the best areas to represent the dry and sub-humid ecosystems namely Pha Taem National Park and Mookdaharn National Park (Phu Pha Therb). The survey revealed some of new records and new species, which need to be publicized, especially the data from the inventory of bird species in the said representative areas, which was considered to be quite comprehensive, in the form of “Bird Guide” that includes the photographs, classification, calls, habitats, distribution and status of each individual species.

The Office of Natural Resources and Environmental Policy and Planning hopes that this Bird Guide will be of great benefit to government and non-government agencies, biological scientists, students, and interested persons, as well as enhancing knowledge on biology and taxonomy in Thailand

Finally, we would like to thank to the staffs from the Forest Research Center, Faculty of Forestry, Kasetsart University for their generous support and cooperation.

**Office of Natural Resources and
Environmental Policy and Planning**

2007

คำนำ

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยประสบปัญหาการขาดข้อมูลสำรวจและจัดทำฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเป็นระบบเพียงพอที่จะนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและมาตรการคุ้มครองความหลากหลายทางชีวภาพได้ ดังนั้นในปี พ.ศ. 2548-2549 สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการดำเนินโครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในระบบนิเวศต่างๆ ในประเทศไทย 7 ระบบนิเวศ ได้แก่ ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศภูเขา ระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น ระบบนิเวศทะเลและชายฝั่ง ระบบนิเวศเกาะ ระบบนิเวศแหล่งน้ำในแผ่นดิน และระบบนิเวศเกษตร โดยดำเนินการในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง(Biodiversity Important Area-BIA) หรือพื้นที่ที่วิกฤตทางความหลากหลายทางชีวภาพ(Biodiversity Hotspots) และได้ทำการคัดเลือกพื้นที่ตัวแทนระบบนิเวศทั้ง 7 ระบบในการศึกษา

สำหรับระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้นนั้น ถึงแม้ว่าระบบนิเวศนี้จะไม่ปรากฏชัดเจนในประเทศไทย แต่ได้ทำการคัดเลือกพื้นที่ตัวแทนที่ดีที่สุด คืออุทยานแห่งชาติผาแต้มและอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ) ซึ่งผลจากการสำรวจครั้งนี้ได้มีรายงานการพบครั้งแรกและบางชนิดเป็นชนิดพันธุ์ใหม่เพิ่มเติมหลายชนิด ซึ่งสำนักงานฯ และคณะผู้ศึกษาได้เห็นพ้องต้องกันว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเผยแพร่สู่สาธารณชน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลการสำรวจความหลากหลายของชนิดพันธุ์นกในพื้นที่ตัวแทนระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น ซึ่งจัดได้ว่าครบถ้วนสมบูรณ์ในระดับหนึ่ง โดยจัดทำในรูปของคู่มือโดยแสดงถึงภาพถ่าย การจำแนกชนิด เสียงร้อง ลักษณะถิ่นอาศัย ขอบเขตการกระจายพันธุ์ และสถานภาพ อย่างชัดเจน

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนกในระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักวิทยาศาสตร์ชีวภาพ นักเรียน นิสิต นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป และต่อการพัฒนาความรู้ทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพและอนุกรมวิธานของประเทศ

ขอขอบคุณ คณะผู้ทำการศึกษจากศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ให้ความร่วมมือในการศึกษาสำรวจอย่างดี

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คำนิยม

ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ดำเนินโครงการสำรวจและจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ในระบบนิเวศต่างๆของประเทศไทย จำนวน 7 ระบบนิเวศ ได้แก่ ระบบนิเวศเกษตร ระบบนิเวศภูเขา ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศเกาะ ระบบนิเวศแหล่งน้ำในแผ่นดิน ระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น และระบบนิเวศทะเลและชายฝั่ง โดยดำเนินการคัดเลือกสถานที่อันเป็นตัวแทนที่เหมาะสมในระบบนิเวศนั้น เพื่อสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่

อนึ่ง ระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น ทางโครงการฯได้คัดเลือกและทำการสำรวจในพื้นที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม จ.อุบลราชธานี และอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ) จ.มุกดาหาร ซึ่งในการนี้ได้มีการสำรวจพบความหลากหลายทางชีวภาพของนก และจากผลการศึกษาพบนกจำนวน ๑๑๔ ชนิด ทางศูนย์วิจัยป่าไม้จึงมีความประสงค์ที่จะจัดพิมพ์ คู่มือนกในระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้นขึ้น เพื่อเป็นคู่มือสำหรับการศึกษาชนิดพันธุ์ของนกในพื้นที่ระบบนิเวศดังกล่าว (อุทยานแห่งชาติผาแต้ม และอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร)

สุดท้ายนี้ศูนย์วิจัยป่าไม้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือคู่มือนี้จะยังประโยชน์ สำหรับการศึกษาความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อุทยานแห่งชาติทั้งสองแห่งต่อไปในอนาคต

ศูนย์วิจัยป่าไม้
คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

คำขอบคุณ

หนังสือเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ต้องขอขอบคุณ
ศูนย์วิจัยป่าไม้ คณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
ผศ.ดร.กาญจน์เขจร ชูชีพ หัวหน้าโครงการสำรวจและจัด
ทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ซึ่งได้ดำเนินการ
สำรวจและจัดทำรายงานในระหว่างปี พศ. 2548 - 2549
และได้ริเริ่มจัดทำคู่มือนกในพื้นที่ระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่ง
ชื้น ซึ่งโครงการได้เลือกตัวแทนระบบนิเวศดังกล่าวในพื้นที่
อุทยานแห่งชาติผาแต้มและอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร
(ภูผาเทิบ)

ขอขอบคุณคณะทำงานชุดสำรวจนกในโครงการ
สำรวจและจัดทำข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ ที่
มอบหมายให้ดำเนินการจัดทำหนังสือเล่มนี้ ขอขอบคุณ
หัวหน้าอุทยานแห่งชาติผาแต้ม และอุทยานแห่งชาติ
มุกดาหาร (ภูผาเทิบ) ตลอดจนเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติ
ที่อำนวยความสะดวกในการสำรวจและจัดทำข้อมูล
ขอบคุณ คุณสมิทธิ์ สุตินบุตร คุณกุลพัฒน์ ศรลัมพ์ คุณสุนทร
การพันธ์ คุณอรุณ ร้อยศรี คุณสมชัย เสริมสินชัยสกุล
คุณบารมี เต็มบุญเกียรติ คุณสุจินต์ เจตนเกษตรกรณ์
ร.ต.อ.กิตติญาณ สัมพันธ์รักษ์ และนิตยสารแอดวานซ์
ไทยแลนด์จีโอกราฟิค ที่เอื้อเฟื้อภาพนกและภาพต่างๆ
ประกอบการจัดทำหนังสือเพื่อความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณสำนักงานนโยบายและแผน
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ให้การสนับสนุน
โครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพและ
สนับสนุนการจัดพิมพ์หนังสือเล่มนี้

โดม ประทุมทอง
วัชร สวงนสมบัติ
ผศ.ดร.วิจักขณ์ จิมโหม

สารบัญ

ระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น	10
อุทยานแห่งชาติผาแต้ม	14
อุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ)	18
ผลการสำรวจนกในระบบนิเวศแห้งแล้ง และกึ่งชื้น	22
นกในระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น	30
วงศ์ไก่ (Phasianidae)	32
วงศ์นกหัวขวาน (Picidae)	33
วงศ์นกโพระดก (Megalaaimidae)	35
วงศ์นกกระรางหัวขวาน (Upupidae)	37
วงศ์นกตะขาบ (Coraciidae)	38
วงศ์นกกะเต็น (Halcyonidae)	39
วงศ์นกจาบคา (Meropidae)	40
วงศ์นกดักจูด (Cuculidae)	43
วงศ์นกแก้ว (Psittacidae)	45
วงศ์นกแอ่น (Apodidae)	46
วงศ์นกเค้า (Strigidae)	50
วงศ์นกเขา (Columbidae)	51
วงศ์นกกวัก (Rallidae)	56
วงศ์นกกระแตผี (Burhinidae)	57
วงศ์นกกระแต (Charadriidae)	58
วงศ์เหยี่ยวนกเขา (Accipitridae)	60
วงศ์นกยางกรอก (Ardeidae)	70

สารบัญ

วงศ์นกเขียวก้านทอง (Irenidae)	71
วงศ์นกอีเสือ (Laaniidae)	72
วงศ์นกกา (Corvidae)	73
วงศ์นกจับแมลง (Muscicapidae)	89
วงศ์นกนางแอ่น (Hirundinidae)	102
วงศ์นกปรอด (Pycnonotidae)	105
วงศ์นกกระจิบหญ้า (Cisticolidae)	110
วงศ์นกกินแมลง (Sylviidae)	112
วงศ์นกกินปลี (Nectariniidae)	124
วงศ์นกกระจอก (Passeridae)	129
ภาคผนวก	139
เอกสารอ้างอิง	143
ภาพประกอบ	143
ดัชนี	144

บทนำ

ระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น

● ป่าเต็งรังแคระ

ระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น นั้น รวมถึงพื้นที่แบบเมดิเตอร์เรเนียน พื้นที่ทะเลทราย พื้นที่กึ่งทะเลทราย ทุ่งหญ้า และซาวานนา ปัจจัยการเกิดระบบนิเวศนี้ คือสภาพความรุนแรงของภูมิอากาศ รูปแบบและปริมาณของน้ำฝนและอุณหภูมิที่สูง จัดได้ว่าเป็นระบบนิเวศที่มีคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพค่อนข้างสูง เหมาะเป็นแหล่งเพาะปลูกพืชอาหารสำหรับเลี้ยงปศุสัตว์ที่สำคัญยิ่ง จึงมีความเปราะบางและเสี่ยงต่อการถูกทำลายจากการเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่การถูกเก็บเกี่ยวบริโภคในปริมาณที่มากเกินไป การมีชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน และการเปลี่ยนแปลงแหล่งน้ำและภูมิอากาศ

ปัจจัยแวดล้อมที่สำคัญที่เป็นตัวกำหนดระบบนิเวศนี้ Weaver และ Clements (1938) ใช้อัตราส่วนระหว่างปริมาณน้ำฝนกับการคายระเหยเป็นปัจจัยในการจัดแบ่งประเภทของสังคมพืชที่ระบุถึงระบบนิเวศที่แตกต่างกันได้ โดยหากอัตราส่วนดังกล่าวมีค่าต่ำกว่า 0.2 ถือได้ว่าพื้นที่แห่งนั้นจะมีระบบนิเวศเป็นพื้นที่แห้งแล้งหรือทะเลทราย หากมีค่าอยู่ระหว่าง 0.3-0.5 จัดว่าเป็นพื้นที่กึ่งแห้งแล้งซึ่งมักเป็นทุ่งหญ้าซึ่งถ้ามีค่าเข้าใกล้ 1.0 ก็จะเป็นพื้นที่ที่มีความชื้นสูงขึ้นจนพอที่สังคมพืชป่าไม้จะเกิดขึ้นได้

สำหรับประเทศไทยนั้นเนื่องจากยังไม่ปรากฏรายงานที่ชัดเจนว่า บริเวณใดของประเทศไทยเป็นพื้นที่แห้งแล้งและกึ่งชื้น โดยมากแล้วพื้นที่ที่ค่อนข้างแห้งแล้งในประเทศไทยก็ยังมีช่วงเวลาฝนทิ้งช่วงไม่ยาวนานพอ ทำให้เป็นพื้นที่แห้งแล้งถาวรได้ แต่อย่างไรก็ตามสภาพภูมิอากาศของโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปได้ตลอดเวลา ในการศึกษาครั้งนี้จึงได้นำข้อมูลสภาพภูมิอากาศย้อนหลัง 30 ปี ของสถานีตรวจวัดสภาพอากาศทั่วประเทศ มาทำการหาค่าเฉลี่ยและหาอัตราส่วนระหว่างปริมาณน้ำฝน และการคายระเหย และจัดเป็นข้อมูลเชิงตัวเลขด้วยระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ บ่งชี้ว่าค่าต่ำสุดของอัตราส่วนที่หาได้มีค่าเท่ากับ 0.53 และมีอยู่เพียงบางบริเวณ ซึ่งยังไม่จัดว่าเข้าข่ายเป็นพื้นที่แห้งแล้งอย่างแท้จริง แต่ใกล้เคียงการเป็นพื้นที่กึ่งชื้น อย่างไรก็ตามการคำนวณค่าอัตราส่วนเพื่อกำหนดหาพื้นที่ที่เข้าข่ายเป็นพื้นที่แห้งแล้งและกึ่งชื้นครั้งนี้เป็นการใช้ข้อมูลในระดับที่อธิบายสภาพได้ในระดับประเทศ หากมีสถานีตรวจวัดอากาศมากพอ อาจจะพบบริเวณที่เข้าข่ายระบบนิเวศนี้ได้

ดังนั้นเมื่อไม่สามารถมีข้อมูลสภาพภูมิอากาศที่ละเอียดพอ ในการศึกษาครั้งนี้ จึงพิจารณาไปที่สังคมพืชที่เป็นธรรมชาติจริง ๆ ที่ปรากฏอยู่ในประเทศไทย นั่นคือบริเวณที่เป็นทุ่งหญ้าเขตร้อนบริเวณลุ่มน้ำโขง เพราะถ้ามีสังคมพืชนี้อยู่สามารถสันนิษฐานได้ว่า ปริมาณน้ำฝนในบริเวณนั้นน้อย และมีการสูญเสียน้ำได้ง่าย ทำให้พืชใหญ่ไม่สามารถขึ้นได้ จึงกลายเป็นทุ่งหญ้า และเป็นตัวแทนระบบนิเวศกึ่งแห้งและกึ่งชื้นเพื่อใช้สำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของพื้นที่ตามข้อกำหนดการศึกษาได้ จากการตรวจเอกสารพบว่าด้านลาดทางทิศตะวันออกของทิวเขาตะนาวศรี

● ทุ่งดอกไม้บริเวณน้ำตกสร้อยสวรรค์

● สักคมป่าเต็งรัง

● สักคมป่าผสมผลัดใบ

และถนนธงชัย ครอบคลุมพื้นที่ตั้งแต่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี กาญจนบุรี อุทัยธานี และจังหวัดตากบางส่วน ตลอดจนพื้นที่ทางด้านทิศ ตะวันออกของทิวเขาเพชรบูรณ์ พื้นที่ทางทิศตะวันออกและทิศเหนือของทิว เขาสนกำแพง และทิวเขาพนมดงรัก ซึ่งได้แก่บริเวณพื้นที่ภาคตะวันออก เฉียงเหนือบางส่วน มีลักษณะเป็นเขตอัปฝนโดยมีปริมาณน้ำฝน เฉลี่ยรายปี ประมาณ 1,000 มิลลิเมตรต่อปี หรืออาจต่ำกว่า 1,000 มิลลิเมตร ต่อปี จึงแห้งแล้งกว่าพื้นที่แห่งอื่นในประเทศไทยชัดเจนและพบสักคมพืชในระบบ นิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น ซึ่งประกอบไปด้วยป่าเต็งรัง (deciduous dipterocarp forest) ป่าทุ่ง (savanna) และ ทุ่งหญ้าเขตร้อน (tropical grassland) (อุทิศ, 2541) ในการคัดเลือกพื้นที่ศึกษาที่เหมาะสมขั้นสุดท้าย

● สักมป่าสนเขา

ผู้เชี่ยวชาญสรุปได้ว่าพื้นที่ที่ควรคัดเลือกเป็นตัวแทนระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้นนั้น ควรจะมีลักษณะของความแห้งแล้งสูงคือ ปริมาณน้ำฝนรายปีต่ำกว่า 1,000 มิลลิเมตร ควรอยู่ในที่สูงจากระดับน้ำทะเลพอสมควร และพันธุ์พืชที่บ่งบอกถึงสภาพของอากาศที่มีความชื้นคือ สนสองใบและสนสามใบ โดยเฉพาะสนสองใบ ที่ส่วนใหญ่มักพบกระจายในพื้นที่รอยต่อของป่าเต็งรังหรือที่เรียกกันว่า ป่าเต็งรังผสมสน ซึ่งสภาพโดยทั่วไปดินมีความแห้งแล้งสูงในฤดูแล้ง แต่ช่วง

ฤดูหนาว พบว่าความชื้นสัมพัทธ์ของอากาศค่อนข้างสูง อุณหภูมิต่ำและหนาวเย็นอยู่ตลอดเวลา

ดังนั้นจึงเห็นว่าพื้นที่รอยต่อระหว่างพื้นที่บริเวณผาแต้มและผาเทิบ มีลักษณะสักมพืชที่บ่งบอกถึงความแห้งแล้งและกึ่งชื้นได้ดี เนื่องจากลักษณะของสักมพืชและชนิดพันธุ์พืชและสัตว์ค่อนข้างมีความเด่นชัดแตกต่างจากพื้นที่ในระดับสูงอื่นๆ

● สักมป่าเต็งรังแกระ

อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

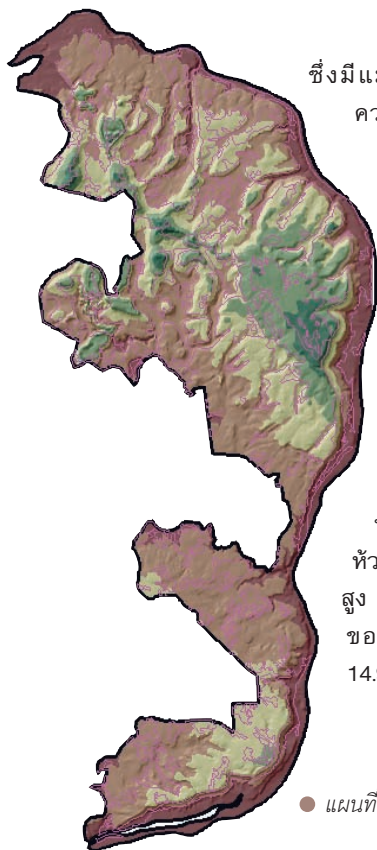
สภาพภูมิประเทศ

ผาแต้มเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญสูงทางความหลากหลายทางชีวภาพ ที่จัดได้ว่าเป็นตัวแทนของระบบนิเวศพื้นที่แห้งแล้งและกึ่งชื้น สภาพพื้นที่เป็นที่ราบสูงและเนินเขาชันที่มีลักษณะสูงต่ำ สลับกันไปทั่วพื้นที่อันเนื่องมาจากการแยกตัวของเปลือกโลก มีระดับความสูงของพื้นที่ระหว่าง 100-600 เมตรจากระดับทะเลปานกลาง แนวเขตด้านทิศตะวันออกติดเส้นแบ่งเขตแดนประเทศและติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

● น้ำตกสร้อยสวรรค์

● สังคมป่าเต็งรัง บริเวณหน่วยพิทักษ์ทุ่งหลวง

ซึ่งมีแม่น้ำโขงเป็นแนวเขตโดยตลอด
ความยาวประมาณ 63 กิโลเมตร
สภาพพื้นที่โดยรวมเป็นลานหิน
รอบแนวเขตถัดจากฝั่งแม่น้ำโขง
จะเป็นหน้าผาสูงชัน มีภูเขาที่
สำคัญได้แก่ ภูผาขาม ภูผาเมย
ภูผาเจ๊ก ภูผาสร้อย ภูย่าแพะ ภู
ชะนะได ภูผานาทม ภูโลง ภู
ปึง ภูจันทร์แดง ภูหลวง ภูสมุย
และภูกระบอ เป็นต้น บริเวณ
ผาแต้มเป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร
ของห้วยซ้าง ห้วยภูโลง ห้วยสูง
ห้วยลาน ห้วยเพราะ ห้วยแยะ
ห้วยกาย ห้วยกะอาก ห้วยใหญ่ ห้วย
สูง และห้วยทละทลอย ความลาดชัน
ของพื้นที่โดยรวมประมาณร้อยละ
14.92 ทิศด้านลาดไปทางทิศตะวันออก

● แผนที่แสดงขอบเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

● เส้าเจดีย์

● สักคมพีชในระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น

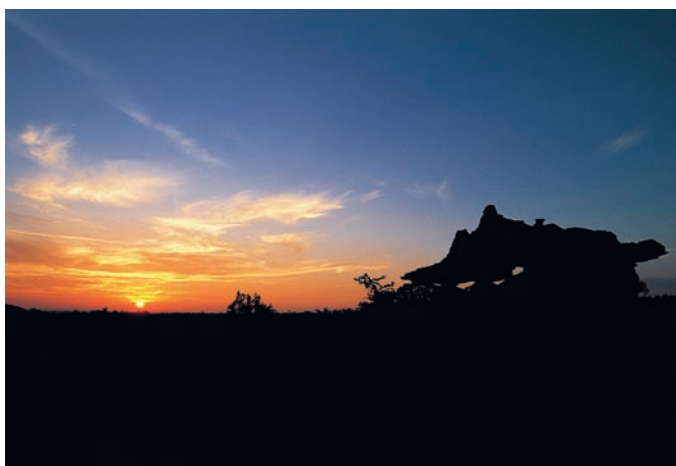
● สวนดอกไม้บริเวณลานหิน ในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

รายเดือนมีค่าเปลี่ยนแปลงจาก 23.5 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม จนถึง 30 องศาเซลเซียสในเดือนเมษายน ค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิตลอดปี เท่ากับ 27 องศาเซลเซียส สำหรับค่าอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 32.9 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.1 องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยสูงสุด 315.9 มิลลิเมตร ในเดือนสิงหาคม และปริมาณฝนเฉลี่ยต่ำสุด 1.8 มิลลิเมตร ในเดือนมกราคมปริมาณน้ำฝนรายปีเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 1,237.5 มิลลิเมตร ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปี มีค่าร้อยละ 72 ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดทั้งปี มีค่าร้อยละ 88 และเฉลี่ยต่ำสุดทั้งปี มีค่าร้อยละ 53

อุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ)

สภาพภูมิประเทศ

สภาพภูมิประเทศของภูผาเทิบ ประกอบด้วยภูเขาสูงชันหลายเทือกเขาติดต่อกัน คือ ภูนางหงษ์ ภูถ้ำพระ ภูหลังเส ภูหินเทิบ ภูหมากยาง ภูโป่ง ภูมโน มีสภาพเป็นภูเขาหินตลอดทั้งมีหินกว้างยาวและหินทับซ้อนกัน ในรูปต่างๆ หน้าผาสูงชัน และดินส่วนใหญ่เป็นดินปนทราย เป็นแหล่งกำเนิดของแม่น้ำหลายสาย เช่น ห้วยตาเหล็ก ห้วยสิง ห้วยสะพาย ห้วยเรือ ห้วยบอน ห้วยช้างชน ห้วยไค้ และห้วยมะเล เป็นต้น

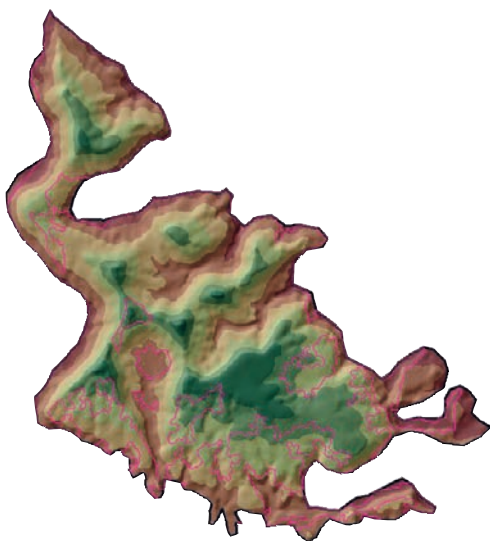

● กลุ่มหินผาเทิบ

● สังคมพืชบริเวณอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ)

จากข้อมูลสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ของกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แสดงให้เห็นว่าพื้นที่บริเวณภูผาเทิบ มีระดับความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง 150 - 420 เมตรจากระดับทะเลปานกลาง มียอดเขาภูจอมศรีเป็นยอดเขาที่สูงที่สุด คือ สูงประมาณ 420 เมตรจากระดับน้ำทะเลปานกลาง ความลาดชันของพื้นที่โดยรวมประมาณร้อยละ 18.44 ทิศด้านลาดไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้

- แผนที่แสดงขอบเขตอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

สภาพภูมิอากาศ

พื้นที่บริเวณนี้สภาพภูมิอากาศแบ่งออกเป็น 3 ฤดู คือ ฤดูฝน ระหว่างเดือนมิถุนายนถึงเดือนพฤศจิกายน ฤดูหนาว ระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม ฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ข้อมูลอากาศของสถานีตรวจวัดอากาศในจังหวัดมุกดาหาร ที่รวบรวมข้อมูล 30 ปี พบว่าค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิรายเดือนมีค่าเปลี่ยนแปลงจาก 22.2 องศาเซลเซียสในเดือนธันวาคม จนถึง 29.6 องศาเซลเซียสในเดือนเมษายน

- สักมป่าเต็งรังบริเวณหน่วยพิทักษ์ห้วยสิงห์

● อุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

ค่าเฉลี่ยของอุณหภูมิตลอดปีเท่ากับ 26.4 องศาเซลเซียส สำหรับค่าอุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ยรายปีเท่ากับ 32.2 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.9 องศาเซลเซียส ปริมาณฝนสูงสุดเฉลี่ย 334.6 มิลลิเมตร ในเดือนกรกฎาคม และปริมาณฝนต่ำสุดเฉลี่ย 1.4 มิลลิเมตรในเดือนธันวาคม ปริมาณน้ำฝนรายปีเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 1,529.1 มิลลิเมตร

ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยทั้งปีมีค่าร้อยละ 73 ค่าความชื้นสัมพัทธ์เฉลี่ยสูงสุดทั้งปีมีค่าร้อยละ 89 และเฉลี่ยต่ำสุดทั้งปีมีค่าร้อยละ 54

● อ่างเก็บน้ำห้วยช้างชน

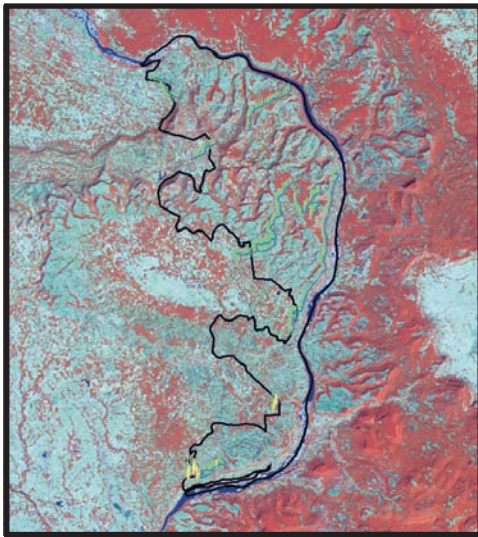

● น้ำตกภูผาพระ

ผลการสำรวจ

นกในระบบนิเวศแห้งแล้งและกึ่งชื้น

นกในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

จากการสำรวจตามเส้นทางที่กำหนดโดยให้ผ่านสภาพถิ่นอาศัยต่างๆ ในเดือนตุลาคม 2548 ซึ่งเป็นช่วงปลายฤดูฝน และในเดือนมกราคม 2549 ซึ่งเป็นช่วงฤดูหนาวพบนกทั้งสิ้น 31 วงศ์ 107 ชนิด เป็นนกที่สำรวจพบเพิ่มเติมจากข้อมูลทุติยภูมิ จำนวน 29 ชนิด ไม่พบนกที่อยู่ในทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคาม (Red List) ของ IUCN 2006 แต่ในจำนวนนี้พบนกที่ถูกจัดสถานภาพอยู่ในทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย (Thailand Red Data : ONEP 2005) ทั้งหมด 7 ชนิด

โดยมีสถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable : VU) คือ เหยี่ยวเพเรกริน (Peregrine Falcon ; *Falco peregrinus*) และ นกกระแตหาค (River Lapwing ; *Vanellus duvauceli*) สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened : NT) คือ นกหลุมพู่ (Pied Imperial Pigeon ; *Ducula bicolor*) เหยี่ยวปีกแดง (Rufous-winged Buzzard ; *Butastur liventer*) นกแก้วหัวแพร (Blossom-headed Parakeet ; *Psittacula roseate*) นกขุนทอง (Hill Myna ; *Gracula religiosa*) และ นกนางแอ่นผาสีคล้ำ (Dusky Crane Martin ; *Hirundo concolor*)

สภาพพื้นที่โดยของอุทยานแห่งชาติผาแต้มบริเวณที่เป็นป่า

● เหยี่ยวปีกแดง (Rufous-winged Bazzard)

เต็งรังเป็นพื้นที่ที่พบนกหลายชนิดที่ปรับตัวอยู่ในระบบนิเวศดังกล่าว ดังเช่น ในกลุ่มนกที่กินสัตว์และแมลงเป็นอาหารดังเช่น เหยี่ยวปีกแดง (Rufous-winged Buzzard; *Butastur liventer*) เหยี่ยวนกเขาชิดรา (Shikra; *Accipiter badius*) นกเหล่านี้ มีการกระจายทั่วพื้นที่ที่ทำการสำรวจ สำหรับนกที่พบเห็นได้บ่อยในพื้นที่ป่าเต็งรังจากการสำรวจ เช่น นกไผ่ดกธรรมดา (Lineated Barbet ; *Megalaima lineate*) นกตีทอง (Coppersmith Barbet; *Megalaima haemacephala*) นกเขาใหญ่ (Spotted Dove; *Streptopelia chinensis*) นกกินปลีอกเหลือง (Olive-backed Sunbird; *Nectarinia jugularis*) นกกระรางหัวขวาน (Common Hoopoe; *Upupa epops*) นกปีกลายสก็อต (Eurasian Jay; *Garrulus glandarius*) เป็นต้น

● นกลุมพู่เขียว (Green Imperial Pigeon)

● นกปีกลายสก็อท (Eurasian Jay)

● นกกระรังกว (Hoopoe)

ทางด้านทิศตะวันออกของพื้นที่อุทยานฯ ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศเป็นแนวหน้าผาเขาหินทรายที่สูงชัน โดยมีพื้นที่ทางด้านล่างเป็นแนวของแม่น้ำโขงพบว่า ตามแนวหน้าผาดังกล่าวเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยสำคัญของนกนางแอ่นฟ้าสีคล้ำ (Dusky Crag Martin ; *Hirundo concolor*) และคาดว่าชนิดดังกล่าวอาศัยแนวหน้าผาแห่งนี้แหล่งสร้างรังวางไข่ด้วยซึ่งจากการสำรวจพบเห็นนกชนิดนี้เฉพาะตามบริเวณดังกล่าวเท่านั้น นอกจากนี้ยังมีรายงานการพบนกแอ่นใหญ่หัวตาขาว (Brown-backed Needletail ; *Hirundapus giganteus*) นกแอ่นตะโพกขาวหางแฉก (Fork-tailed Swift ; *Apus pacificus*) เป็นต้น ซึ่งพบว่ามียกผู้ล่าอีกหลายชนิดเข้ามา

อาศัยในบริเวณดังกล่าว เพื่อล่านกแอ่นเหล่านี้เป็นอาหาร เช่น เหยี่ยวนกเขาหงอน (Crested Goshawk ; *Accipiter trivirgatus*) เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน (Chinese Sparrowhawk ; *Accipiter soloensis*) เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น (Japanese Sparrowhawk ; *Accipiter gularis*) เป็นต้น

บริเวณพื้นที่ป่าบริเวณหน่วยพิทักษ์ป่าดงนาทามและหน่วยพิทักษ์ทุ่งหลวงมีสภาพป่าที่ค่อนข้างอุดมสมบูรณ์และมีความหลากหลายของสังคมพืช โดยพบว่า นอกเหนือจากพื้นที่ป่าเต็งรังแล้ว ในบางส่วนของพื้นที่ยังมีลักษณะเป็นสังคมพืชป่าผสมผลัดใบและป่าดิบแล้ง จึงทำให้มีรายงานของนกหลายชนิดที่เป็นชนิดพันธุ์นกที่อยู่ใน IUCN Red List และ Thailand Red Data เช่น นกขุนทอง (Hill Myna ; *Gracula religiosa*) นกลุมพูเขียว (Green Imperial Pigeon ; *Ducula aenea*) นกแก้วหัวแพร (Blossom-headed Parakeet ; *Psittacula roseate*) เป็นต้น

● นกขุนทอง (Hill Myna)

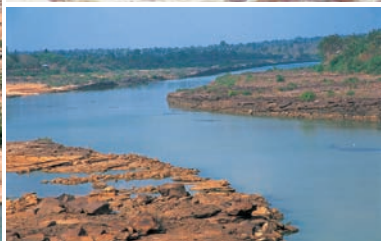
● เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน (Chinese Sparrowhawk)

● เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น (Japanese Sparrowhawk)

บริเวณแนวของแม่น้ำโขงซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันตกของอุทยานฯ พบว่ามีสภาพภูมิประเทศเป็นแนวแม่น้ำที่มีแก่งหินกระจาย สภาพลักษณะดังกล่าวเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของนกหลายชนิดโดยเฉพาะในกลุ่มนกน้ำ ซึ่งมีการสำรวจพบนกกระแตหาดอาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย นอกจากนี้ พื้นที่แม่น้ำโขงยังเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยสำคัญของนกอีกหลายชนิดที่พบเห็นนกพื้นที่สำรวจและอยู่นอกพื้นที่อุทยานแห่งชาติทางด้านเหนือของพื้นที่บริเวณ อ.นาตาล จ.อุบลราชธานี ซึ่งมีการสำรวจพบนกเต่าลมแม่น้ำโขง (Maekong Wagtail ; *Motacilla* spp.) นกนางนวลแกลบแม่น้ำ

● นกกระแตผิใหญ่ (Great Thick-knee)

● แม่น้ำโขง

● นกยูง (Green Peafowl)

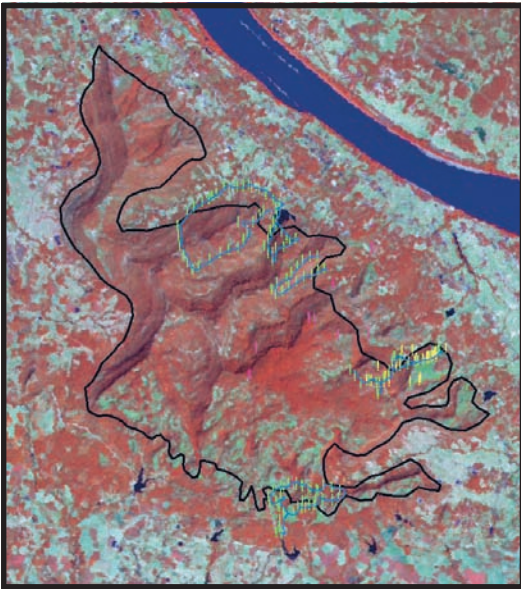
(River Tern ; *Sterna aurantia*)
นกแอ่นทางลวด (Wire-tailed Swallow ; *Hirundo smithii*) และ
นกกระแตผิโหล่ง (Great Thick-knee ; *Esacus recurvirostris*)
ซึ่งชนิดพันธุ์ทั้งหมดเป็นนกที่อยู่ใน
IUCN Red List และ Thailand
Red Data : ONEP 2005 และ
เป็นไปได้ว่านกเหล่านี้มีการ
อพยพหากินตามแนวแม่น้ำโขง
ลงมาบริเวณพื้นที่อุทยานแห่ง
ชาติผาแต้มได้ หากมีการสำรวจ
อย่างต่อเนื่อง เชื่อว่าจะมีรายงาน
นกเหล่านี้อยู่ในพื้นที่ดังกล่าวด้วย

มีรายงานที่น่าสนใจอีกส่วนหนึ่งคือการพบขนนกยูงบริเวณพื้นที่
ป่าดงนาทาม ซึ่งเชื่อได้ว่าพื้นที่ดังกล่าวยังคงมีนกชนิดนี้อาศัยอยู่แต่
ประชากรน่าจะเหลือน้อยมากและอาจสูญพันธุ์ไปจากพื้นที่ในอนาคตอัน
ใกล้ แต่อย่างไรก็ดี เนื่องจากพื้นที่อุทยานแห่งชาติผาแต้มเป็นผืนป่าที่ยัง
คงต่อเนื่องกับพื้นที่ป่าธรรมชาติทางฝั่งสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาวซึ่งเป็นป่าที่มีบริเวณกว้างและมีความอุดมสมบูรณ์ เป็นที่
น่าสนใจว่าประชากรนกยูงในพื้นที่ป่าดังกล่าว จะยังคงหลงเหลืออยู่อีก
จำนวนมาก และมีการย้ายถิ่นข้ามแม่น้ำโขงเข้ามาหากินในพื้นที่อุทยานแห่ง
ชาติผาแต้มได้

● นกเด้าลมแม่น้ำโขง (Maekong Wagtail)

นกในอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ)

จากการสำรวจตามเส้นทางที่กำหนดโดยให้ผ่านสภาพถิ่นอาศัยต่างๆ ในเดือนตุลาคม 2548 ซึ่งเป็นช่วงปลายฤดูฝน และในเดือนมกราคม 2549 ซึ่งเป็นช่วงฤดูหนาว พบนกทั้งสิ้น 22 วงศ์ 60 ชนิด โดยสำรวจพบชนิดนกเพิ่มเติมจากข้อมูลทุติยภูมิ จำนวน 14 ชนิด จากข้อมูลนกที่สำรวจพบไม่ปรากฏชนิดที่อยู่ในทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของ IUCN 2005, IUCN 2006 แต่พบจำนวน 2 ชนิดที่ถูกจัดสถานภาพอยู่ในทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ถูกคุกคามของประเทศไทย (Thailand Red Data : ONEP 2005) คือ สถานภาพใกล้ถูกคุกคาม (Near Threatened : NT) ได้แก่ นกกระแตผิเล็ก (Eurasian Thick-knee ; *Burhinus oedecnemus*) และเหยี่ยวปีกแดง (Rufous-winged Buzzard ; *Butastur liventer*) นกที่สำรวจพบในพื้นที่อุทยานแห่งชาติมุกดาหารมีปริมาณชนิดไม่มากเมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่อุทยานแห่งชาติผาแต้มทั้งนี้เป็นไปได้ว่าเนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ค่อนข้างเล็กและมีลักษณะเป็นหอย่อมป่าที่ถูกรายล้อมด้วยพื้นที่เกษตรและแหล่งชุมชนต่างจากอุทยานแห่งชาติผาแต้มที่มีพื้นที่ป่าค่อนข้างกว้างและเชื่อมต่อกับพื้นที่ป่าทางด้านประเทศเพื่อนบ้านด้วย

● เหยี่ยวกิ่งก่าสีดำ (Black Baza)

บริเวณรอบนอกของพื้นที่อุทยานฯ ทั้งหมดมีสภาพเป็นสังคมป่าเต็งรัง มีนกที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ป่าเหล่านี้หลายชนิด เช่น เหยี่ยวปีกแดง (Rufous-winged Buzard ; *Butastur liventer*) นกโพระดกธรรมดา (Lineated Barbet ; *Megalaima lineate*) เหยี่ยวกิ่งก่าสีดำ (Black Baza ; *Aviceda leuphotes*) นกตะขาบทุ่ง (Indian Roller ; *Coracias benghalensis*) และนกกินปลีอกเหลือง (Olive-backed Sunbird; *Nectarinia*

jugularis) เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันบริเวณใจกลางพื้นที่เฉพาะที่เป็นหุบเขาพื้นที่ดังกล่าวมีความชุ่มชื้นค่อนข้างสูงจึงมีลักษณะสังคมพืชเป็นป่าผสมผลัดใบและป่าดิบแล้ง แต่อย่างไรก็ดีนกที่พบในป่าลักษณะนี้ก็สามารถพบเห็นได้ในพื้นที่ป่าเต็งรังเช่นกัน อาจเพราะว่าพื้นที่ดังกล่าวมีบริเวณไม่กว้างมากนัก

จากการสำรวจมีหลายแห่งที่มีสภาพภูมิประเทศเป็นป่าเต็งรังมีหินโผล่ บางบริเวณเป็นลานหินกว้าง สลับกับต้นไม้ที่แคระแกร็น ลักษณะพื้นที่แห้งแล้งและมีลักษณะเป็นลานโล่งเช่นนี้ พบว่ามีนกกระแตแต้แว๊ดและนกกระแตผีเล็กอาศัยอยู่ โดยช่วงที่มีอากาศร้อนจัดนกเหล่านี้จะหลบอยู่ตามร่มไม้ตามริมขอบของลานหิน

บริเวณหน่วยพิทักษ์อุทยานแห่งชาติห้วยสิงห์ พื้นที่ดังกล่าวตั้งอยู่ริมอ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์และอยู่ไม่ห่างจากแหล่งชุมชนมากนัก จากการสำรวจพบนกน้ำน้อยมาก เป็นไปได้ว่าพื้นที่อ่างเก็บน้ำซึ่งตั้งอยู่ติดกับแหล่งชุมชน มีปัญหาการรบกวนจากกิจกรรมมนุษย์ซึ่งเข้ามาใช้ประโยชน์จากการหาสัตว์น้ำทั่วทั้งพื้นที่ นกที่พบในบริเวณนี้ เช่น นกกระเต็นหัวดำ (Black-capped Kingfisher ; *Halcyon pileata*) นกอุ้มบาตร (White Wagtail ; *Motacilla alba*) และนกยางกรอกพันธุจีน (Chinese Pond Heron ; *Ardeola bacchus*) เป็นต้น

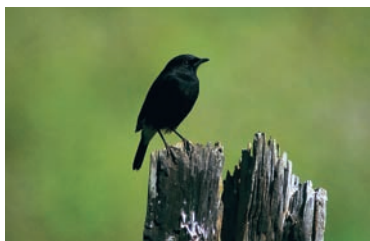

นก

ในระบบนิเวศ

|| ห้าง || เล้ง

|| และ กิ่ง ชื่น

สัญลักษณ์และการใช้คู่มือ

นกประจำถิ่น (Resident)

นกอพยพ (Visitor)

นกอพยพเข้ามาทำรังแล้วไป (Breeding Visitor)

นกอพยพผ่าน (Passage Migrant)

S :15

VU

NT

ขนาดของนกตั้งแต่ปลายปีกถึงปลายหาง หน่วยเซนติเมตร

สถานภาพตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

พ.ศ. 2535 จัดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง

สถานภาพมีแนวโน้มใกล้สูญพันธุ์ (Vulnerable : VU)

ตามบัญชีทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ถูกละเลยของประเทศไทย (Thailand Red Data ONEP 2005)

สถานภาพใกล้ถูกละเลย (Near Threatened : NT)

ตามทะเบียนรายการชนิดพันธุ์ที่ถูกละเลยของประเทศไทย (Thailand Red Data ONEP 2005)

ไก่ป่า

(Red Junglefowl)

S ตัวผู้ : 65-78, ตัวเมีย : 41-46

อันดับ (Order) : Galliformes

วงศ์ (Family) : Phasianidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Gallus gallus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : ไก่ป่า

(Red Junglefowl)

รูปร่างลักษณะ : รูปร่างคล้ายไก่แจ้ เพศผู้มีหงอนขนาดใหญ่สีแดง ขนบริเวณคอและขนคลุมตะโพกมีสีแดง-เหลืองทอง หลังตอนบนสีแดง เลือดหมู ทางแบบกะลวยยาวสีเขียวเหลืองเป็นมัน เพศเมียมีขนาดเล็กกว่า เพศผู้ ทางสั้น ลำตัวมีขนสีน้ำตาล หิ้งหน้าสีชมพูแกมแดง ชนิดย่อย *gallus* หิ้งบริเวณหูสีขาว ชนิดย่อย *jabouillei* สีแดง

เสียงร้อง : “แอ็ก-อี-แอ็ก-แอ็ก”

ถิ่นอาศัย : ทุ่งหญ้า ป่าโปร่งและป่าไผ่ ได้ยินเสียงร้องได้บ้างในบางพื้นที่ คาดว่ากำลังถูกคุกคามจากการล่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกหัวขวานต่างแคะ

s : 15

(Grey-capped Woodpecker)

อันดับ (Order) : Piciformes

วงศ์ (Family) : Picidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dendrocopos canicapillus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกหัวขวานต่างแคะ

(Grey-capped Woodpecker)

รูปร่างลักษณะ : บริเวณหน้าผากถึงกระหม่อมสีเทา หน้าสีน้ำตาล หลังตาถึงท้ายทอยเป็นแถบสีขาว หลังดำ มีลายขวางสีขาว ปีกสีดำมีจุดขาวเรียงกันเป็นแถบปีก ขนบริเวณอกมีสีน้ำตาลแกมเทา มีลายขีดสีดำกระจาย เพศผู้ มีแถบสีแดงขนาดเล็กทางด้านข้างของหัว

เสียงร้อง : แลม เร็ว “ซิก-อ๊ด ซิก-อ๊ด ซิก-อ๊ด”

ถิ่นอาศัย : ป่าผลัดใบและป่าโปร่ง ป่าละเมาะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยในหลายพื้นที่ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกหัวขวานสีนํ้าหลังทอง (Greater Flameback)

S : 33

อันดับ (Order) : Piciformes

วงศ์ (Family) : Picidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Chrysocolaptes lucidus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกหัวขวานสีนํ้าหลังทอง
(Greater Flameback)

รูปร่างลักษณะ : คล้ายนกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง แต่ขนาดตัวใหญ่กว่า ปากยาวกว่า แถบดำที่ตาและข้างคอกว้างกว่า ตาสีเหลืองลายเกล็ดสีขาวที่ท้องใหญ่กว่าเพศผู้หน้าผากและหงอนมีสีแดงเพศเมียหน้าผากและหงอนมีสีดำ และจุดขาวใหญ่กว่านกหัวขวานสามนิ้วหลังทอง

เสียงร้อง : “ดี-ดี-ดี-ดี” ต่อเนื่องกัน คล้ายนกหัวขวานสามนิ้วหลังทองแต่ก้องกว่า

ถิ่นอาศัย : ป่าผลัดใบและป่าดิบ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย มีรายงานเพียงครั้งเดียว บริเวณป่าดงนาทาม อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกไพร่ดกธรรมดา (Lineated Barbet)

S : 28

อันดับ (Order) : Piciformes

วงศ์ (Family) : Megalaimidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Megalaima lineata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกไพร่ดกธรรมดา
(Lineated Barbet)

รูปร่างลักษณะ : ขนบริเวณหัว ออก และท้องมีสีน้ำตาลแกมเหลือง และ มีลายขีดสีน้ำตาลเข้มกระจาย ปากสีเหลืองส้ม หน้กรอบตามีสีเหลือง ลำตัว ปีกและหางมีสีเขียว

เสียงร้อง : “โพ๊ก ดิ๊ก ดิ๊ก ดิ๊ก” ทุ่ม ก้อง ดังรัวเป็นจังหวะ

ถิ่นอาศัย : ป่าเต็งรัง ป่าโปร่งและสวนผลไม้

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยาน
แห่งชาติ

นกตีทอง

S: 16

(Coppersmith Barbet)

อันดับ (Order) : Piciformes

วงศ์ (Family) : Megalaimidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Megalaima haemacephala*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกตีทอง

(Coppersmith Barbet)

รูปร่างลักษณะ : หน้าปากสีแดง ใบหน้าสีดำ มีแถบเหลืองด้านบนและด้านล่างของตา คอมีสีเหลือง คอด้านล่างมีแถบแดง ออกตอนบนสีเหลืองออกตอนล่างและท้องสีขาวแกมเหลืองมีลายขีดสีเขียว ลำตัวมีสีเขียว

เสียงร้อง : ทุ้ม “ติ้ง-ติ้ง” ติดต่อกัน

ถิ่นอาศัย : ป่าเต็งรัง ป่าโปร่ง ชุมชน

สถานภาพ : ประจำถิ่น พบบ่อยมาก สัมผัสพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระรางหัวขวาน (Common Hoopoe)

S : 30

อันดับ (Order) : Upupiformes

วงศ์ (Family) : Upupidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Upupa epops*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระรางหัวขวาน
(Common Hoopoe)

รูปร่างลักษณะ : ปากยาวโค้ง ลำตัวสีเหลืองแกมน้ำตาล หัวมีหงอนยาว ปลายสีดำกางออกในแนวตั้งคล้ายหมวกอินเดียนแดง ปีกหลังและหางสีดำสลับลายสีขาว ท้องด้านล่างและขนคลุมใต้หางสีขาว

เสียงร้อง : “อุป-อุป-อุป” ทุ่มต่ำ อาจฟังคล้ายนกระวังไพรปากเหลือง

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่โล่งในป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกตะขาบทุ่ง (Indian Roller)

S : 33

อันดับ (Order) : Coraciiformes

วงศ์ (Family) : Coraciidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Coracias benghalensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกตะขาบทุ่ง
(Indian Roller)

รูปร่างลักษณะ : ขณะเกาะสีค่อนข้างคล้ำ ปากมีสีดำ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเขียวคล้ำ ลำตัวด้านล่างสีม่วงแกมน้ำตาลมีลายขีดเล็กสีฟ้าที่คอและอกตอนบน ขณะบินปีกและหางสีฟ้าสดสลับน้ำเงินเข้ม

เสียงร้อง : “แซ่ด” แหบและลากเสียง

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เกษตรกรรม ป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระเต็นหัวดำ

S : 14

(Black-capped Kingfisher)

อันดับ (Order) : Coraciiformes

วงศ์ (Family) : Halcyonidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Halcyon pileata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระเต็นหัวดำ

(Black-capped Kingfisher)

รูปร่างลักษณะ : หัวมีสีดำ ปากแดงสด รอบคอ และอกสีขาวยาวไล่ระดับเป็นสีเนื้อแกมน้ำตาล ไหล่สีดำ ปีก หลังและหางสีน้ำเงินสด ขณะบินมีแถบขาวใหญ่ที่ปีก

เสียงร้อง : แหลม ลั่น “คี้-คี้-คี้..”

ถิ่นอาศัย : ทุ่งนา พื้นที่เกษตร และแหล่งน้ำต่างๆ ส่วนใหญ่พบในที่ราบ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อยมาก โดยเฉพาะริมแหล่งน้ำ สำรวจพบเฉพาะอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ)

นกจาบคาเล็ก (Green Bee-eater)

S : 20

อันดับ (Order) : Coraciiformes

วงศ์ (Family) : Meropidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Merops orientalis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจาบคาเล็ก

(Green Bee-eater)

รูปร่างลักษณะ : ลำตัวเขียวสด หัว ท้ายทอยสีส้มแกมน้ำตาล แถบตามีสีดำ ไตแถบตาสีฟ้า ออกมีแถบดำโค้งครึ่งวงกลม หางคู่กลางแหลมยาว

เสียงร้อง : เล็ก แหลม ร้ว “ตรี-ตรี-ตรี”

ถิ่นอาศัย : พื้นที่แห้งแล้งและเกษตรกรรมเปิดโล่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สัมผัสพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกจาบคาคอสีฟ้า (Blue-throated Bee-eater)

S : 28

อันดับ (Order) : Coraciiformes

วงศ์ (Family) : Meropidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Merops viridis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจาบคาคอสีฟ้า

(Blue-throated Bee-eater)

รูปร่างลักษณะ : หัวถึงหลังตอนบนสีน้ำตาลดำ แถบตามีสีดำ คอสีฟ้า บริเวณลำตัวสีเขียว ตะโพกสีฟ้าสด ท้ายลำตัวและหางสีฟ้า ขนหางคู่กลางยาวแหลม นกไม่เต็มวัยหัวเขียว และขนหางคู่กลางไม่ยาว

เสียงร้อง : แหลม “ท-ลิป/ ท-ลิป”

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่นพบไม่บ่อย นกอพยพผ่านพบค่อนข้างบ่อย พบครั้งเดียวที่อุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ)

นกจาบคาหัวสีส้ม (Chestnut-headed Bee-eater)

S : 23

อันดับ (Order) : Coraciiformes

วงศ์ (Family) : Meropidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Merops leschenaulti*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจาบคาหัวสีส้ม

(Chestnut-headed Bee-eater)

รูปร่างลักษณะ : หัวถึงหลังมีสีส้ม แถบตาสีดำ คอและอกสีเหลืองสด มีแถบดำและส้มที่อก บริเวณลำตัวมีสีเขียว ตะโพกสีฟ้าขาวไม่มีขนหางคู่กลางแหลมยาว

เสียงร้อง : แห่ลม “ฟรี-ฟรี” และ “ซี-วิบ ซี-วิบ”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบค่อนข้างโปร่ง ป่าผลัดใบและชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย โดยเฉพาะทางด้านตะวันออกของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกบั้งรอกใหญ่ (Green-billed Malkoha)

S : 53-59

อันดับ (Order) : Cuculiformes

วงศ์ (Family) : Cuculidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phaenicophaeus tristis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกบั้งรอกใหญ่

(Green-billed Malkoha)

รูปร่างลักษณะ : ปากเขียวชูน้ํ หนังรอบตาแดงมีขนสีขาวโดยรอบ หัวสีเทาอ่อน ปีกและหลังสีน้ำตาลเหลือบเขียว ลำตัวด้านล่างเทาแซมขีดดำเล็กๆ หางยาวมาก ปลายหางขาว

เสียงร้อง : แหบ ลั่น “ต็อก-ต็อก” หรือ “เออะ-เออะ”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าผลัดใบ ชายป่า สวนผลไม้

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกะปูดใหญ่ (Greater Coucal)

S : 53

อันดับ (Order) : Cuculiformes

วงศ์ (Family) : Cuculidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Centropus sinensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกะปูดใหญ่
(Greater Coucal)

รูปร่างลักษณะ : ใหญ่กว่าชนิดอื่น หัว คอ ลำตัวด้านล่างและหางดำเหลือบม่วง หลังและปีกสีน้ำตาลแดง นกตัวไม่ได้มีวัยบริเวน หลังและปีกมีลายขวางสีเข้ม หัวและลำตัวมีจุดขาว

เสียงร้อง : ดังทุ้ม ก้อง “ปู้ด-ปู้ด-ปู้ด..”

ถิ่นอาศัย : พุงนา พุงหญ้า ป่าโปร่ง สวนผลไม้

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกหกลีกล้วยแดง (Vernal Hanging Parrot)

S : 13-15

อันดับ (Order) : Psittaciformes

วงศ์ (Family) : Psittacidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Loriculus vernalis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกหกลีกล้วยแดง

(Vernal Hanging Parrot)

รูปร่างลักษณะ : ตัวเล็ก หางสั้น ลำตัวสีเขียวสด ปากแดง ตาเหลือง หลังตอนล่างและตะโพกสีแดงสด ขาและตีนสีส้ม ขณะบินเห็นใต้ปีกสีฟ้า ฐานปีกสีเขียว เพศผู้ใต้คอสีฟ้า เพศเมีย ใต้คอสีเขียว ปากสีซีดกว่า

เสียงร้อง : ขณะบินร้อง “สี้-ซึบ สี้-ซึบ”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าผลัดใบ ชายป่า มักพบบนต้นไม้ที่มีดอก

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบบริเวณทางตอนเหนือของอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว (Brown-backed Needletail)

S : 25

อันดับ (Order) : Apodiformes

วงศ์ (Family) : Apodidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Hirundapus giganteus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว

(Brown-backed Needletail)

รูปร่างลักษณะ : ตัวใหญ่กว่านกแอ่นชนิดอื่น หัวตาสีขาว คอสีน้ำตาลอ่อน ลำตัวด้านบนสีดำ หลังสีน้ำตาล ด้านล่างสีน้ำตาลเข้ม ลำตัวส่วนท้ายสีขาว

ถิ่นอาศัย : เหนือป่าและใกล้เคียง มักพบใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย พบบินเหนือผืนป่า ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกตะโพกขาวหางแฉก (Fork-tailed Swift)

S : 19

อันดับ (Order) : Apodiformes

วงศ์ (Family) : Apodidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Apus pacificus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแอ่นตะโพกขาวหางแฉก
(Fork-tailed Swift)

รูปร่างลักษณะ : ตัวใหญ่กว่านกแอ่นบ้าน ปลายปีกแหลม หางแฉก (เห็นชัดเจนกางเต็มที่) ตะโพกมีแถบโค้งสีขาว คอขาวมีมีจุดสีคล้ำ ท้องลายขวางสีขาวดำ

ถิ่นอาศัย : เหนือป่าและใกล้เคียง มักพบใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกแอ่นบ้าน (House Swift)

S : 15

อันดับ (Order) : Apodiformes

วงศ์ (Family) : Apodidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Apus affinis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแอ่นบ้าน

(House Swift)

รูปร่างลักษณะ : ปลายปีกมน ลำตัวมีสีดำเหลือบน้ำเงิน คอและ
ตะโพกมีสีขาวชัดเจน ปลายหางตัดหรือเว้าเล็กน้อย

ถิ่นอาศัย : ทำรังตามโพรงถ้ำบนเกาะกลางทะเล ชายคาตึกสูง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สำรวจพบทั้งสองอุทยาน
แห่งชาติ

นกแอ่นตาล (Asian Plam Swift)

S : 11-12

อันดับ (Order) : Apodiformes

วงศ์ (Family) : Apodidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Cypsiurus balasiensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแอ่นตาล

(Asian Plam Swift)

รูปร่างลักษณะ : ลำตัวพอมบาง ปีกแหลม เรียวแคบ ลำตัวสีน้ำตาลเข้ม หางแหลมเมื่อกางออกเป็นแฉกเล็ก

ถิ่นอาศัย : เหนือพื้นที่เปิดโล่ง เหนือป่า มักพบเป็นฝูง เกาะพักและทำรังตามใบตาลและพืชตระกูลปาล์ม

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกเค้าโมง

S : 20.5-23

(Asian Barred Owlet)

อันดับ (Order) : Strigiformes

วงศ์ (Family) : Strigidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Glaucidium cuculoides*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเค้าโมง

(Asian Barred Owlet)

รูปร่างลักษณะ : ตาเหลือง คล้ายนกเค้ากระแต่ขนาดใหญ่กว่า หัวและลำตัวด้านบนมีลายขวางสีน้ำตาลอ่อนชัดเจนกว่า ไม่มีลายคล้ายตาปलอมที่ท้ายทอย ออกและสีข้างมีลายสีน้ำตาลแดงคล้ำ ท้องสีขาว

เสียงร้อง : รัว “ไป้ว-ไป้ว-ไป้วๆๆๆๆ”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบค่อนข้างโปร่ง ป่าโปร่ง สวนผลไม้

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก พบเพียงครั้งเดียวที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกเขาพม่า

S : 31-33

(Oriental Turtle Dove)

อันดับ (Order) : Columbiformes

วงศ์ (Family) : Columbidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Streptopelia orientalis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเขาพม่า

(Oriental Turtle Dove)

รูปร่างลักษณะ : ลำตัวอ้วนหนาและหางสั้นกว่านกเขาใหญ่ หัวและลำตัวสีเข้มกว่า หลังและปีกมีลายเกล็ดสีน้ำตาลแดง ข้างคอมีแถบสีขาวขีดดำ ตะโพกสีเทาเข้ม ขนหางสีดำบริเวณตอนปลายเป็นสีเทา

เสียงร้อง : แหบ “ครู..” 3-4 พยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง พื้นที่เปิดโล่งในป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบไม่บ่อย พบครั้งละ 1-2 ตัวในอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ)

นกเขาใหญ่ (Spotted Dove)

S : 30-31

อันดับ (Order) : Columbiformes

วงศ์ (Family) : Columbidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Streptopelia chinensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเขาใหญ่
(Spotted Dove)

รูปร่างลักษณะ : หัวสีเทา คอและลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแกมม่วง หลังคอมีแถบดำมีจุดขาวกระจาย หลังสีน้ำตาล หางยาว ปลายหางสีขาว

เสียงร้อง : ทุ่ม ดังเป็นจังหวะ “คึก...ครู- ครู” “ครู”

ถิ่นอาศัย : สวนและชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม และพื้นที่เปิดโล่งต่างๆ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก ในพื้นที่ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกเขาชวา (Peaceful Dove)

S : 21-21.5

อันดับ (Order) : Columbiformes

วงศ์ (Family) : Columbidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Geopelia striata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเขาชวา

(Peaceful Dove)

รูปร่างลักษณะ : คล้ายนกเขาใหญ่แต่เล็กกว่า ลำตัวสีน้ำตาลแกมเทา มีลายขวางสีดำที่คอ ลำตัวและปีก ขาและตีนสีแดง เพศผู้บริเวณหน้าสีเทาแกมฟ้า ข้างคอสีเทา เพศเมีย หน้าสีน้ำตาลมากกว่า มีลายถึงอกและท้อง

เสียงร้อง : “ครู” 3- 4 พยางค์ ก้อง แหลมกว่านกเขาใหญ่

ถิ่นอาศัย : สวนและชุมชน พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่เปิดโล่งต่างๆ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก ในพื้นที่ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกเขาเขียว (Emerald Dove)

S : 23-27

อันดับ (Order) : Columbiformes

วงศ์ (Family) : Columbidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Chalcophaps indica*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเขาเขียว
(Emerald Dove)

รูปร่างลักษณะ : ปากสีแดงสด หัว คอ ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแกมม่วง หลังและปีกเขียวเหลือบเป็นมัน หลังตอนล่างมีแถบสีขาวดำ ขนปีกบินและหางสีดำ แข้งและตีนสีแดงสด เพศผู้หน้าผาก กระหม่อม และคิ้วขาว ท้ายทอยและหลังตอนบนเทาแกมฟ้า เพศเมียหน้าผากและคิ้วมีสีขาวเล็กน้อย ส่วนอื่นสีซีดกว่า

เสียงร้อง : “คุ...ฮูม” ก้อง ทุ่มยาว ติดต่อกันหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า หาดินบนพื้นดิน

สถานภาพ : นกประจำถิ่นในพื้นที่ พบไม่บ่อย สำรวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกลุ่มพู่,นกกลุ่มพู่เขียว (Green Imperial Pigeon)

S : 42-47

อันดับ (Order) : Columbiformes

วงศ์ (Family) : Columbidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Ducula aenea*

ชื่อสามัญ (Common name) : นกกลุ่มพู่,นกกลุ่มพู่เขียว

(Green Imperial Pigeon)

รูปร่างลักษณะ : หัวและลำตัวด้านล่างสีเทา แข้งและตีนสีแดง
หลัง ปีกและหางสีเขียวเหลือบเป็นมัน คล้ายนกมดแต่ไม่มีแถบสีคล้ำ
พาดกลางหาง บริเวณก้นและขนคลุมใต้หางมีสีน้ำตาลแซม

เสียงร้อง : “ฮู้-ฮู้” ก้องดัง

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย นกบนแผ่นดินใหญ่
ค่อนข้างหายาก พบเพียงครั้งเดียวบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกกวัก

S : 28.5-36

(White-breasted Waterhen)

อันดับ (Order) : Gruiformes

วงศ์ (Family) : Rallidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Amaurornis phoenicurus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกวัก

(White-breasted Waterhen)

รูปร่างลักษณะ : ปากมีสีเหลือง โคนสันปากบนแดง หน้า คอตอนหน้า ออกและท้องสีขาว กระหม่อมถึงหลังสีดำแกมเทา ท้องตอนล่างถึงกันสีน้ำตาลแดง แข็งและตีนสีเหลือง นกไม่เต็มวัยลำตัวด้านบนเทาดำแกมน้ำตาล ลำตัวด้านล่างขาวหม่น

เสียงร้อง : “กวัก-กวัก” แหลมดัง

ถิ่นอาศัย : พื้นที่ชุ่มน้ำหลายรูปแบบในที่ราบ

สถานภาพ : นกประจำถิ่นและนกอพยพ พบบ่อยมาก พบ 1 ตัวในพื้นที่เกษตรกรรมภายในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม เป็นนกรายงานใหม่ของพื้นที่

นกกระแตเฒ่เล็ก (Eurasian Thick-knee)

S : 40-44

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Burhinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Burhinus oedicephalus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระแตเฒ่เล็ก

(Eurasian Thick-knee)

รูปร่างลักษณะ : ปากหนาสีเหลือง ครี้งปลายดำ หัวและลำตัวสีน้ำตาลอ่อน มีลายขีดน้ำตาลเข้มเกือบดำตลอดทั้งตัว คิ้ว หน้าผากและแถบหนวดสีขาว ปีกมีแถบน้ำตาลเข้มและขาวแกมเทา ขณะบินปีกสีน้ำตาลมีแถบขาว ขนปีกบินดำมีจุดและแถบขาว

เสียงร้อง : “คิ-วีก”

ถิ่นอาศัย : ทุ่งหญ้าสั้นๆ พื้นที่เกษตรกรรมแห้งแล้งในพื้นที่ราบ

สถานภาพ : นกประจำถิ่นและนกอพยพ ค่อนข้างหายาก พบจำนวน 2 ตัวบริเวณพลาญหินในอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร (ภูผาเทิบ)

นกกระเตหาด (River Lapwing)

S : 29-32

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Charadriidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Vanellus duvaucelii*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระเตหาด (River Lapwing)

รูปร่างลักษณะ : หงอนสีดำยาว ปกติลุ้ไปกับท้ายทอย หัว หงอนท้ายทอย คางถึงกลางอกสีดำ ข้างคอขาว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลอ่อนแกมเทา ลำตัวด้านล่างขาวมีแถบสีน้ำตาลอ่อนแกมเทาคาดอก กลางท้องสีดำ ขณะบินเห็นปีกตอนโคนสีน้ำตาล ขนปีกบินสีดำ มีแถบขาวขนาดใหญ่พาดปีก ใต้ปีกขาว ขนปีกบินมีสีดำตลอด หางสีดำ ด้านบนของขนหางคู่ นอกๆ มีสีขาว

เสียงร้อง : “ทุ-วิด” หรือ “ดี๊ด-ดี๊ด-ดี๊ด”

ถิ่นอาศัย : หาดทรายและแก่งหินริมแม่น้ำใหญ่ บางครั้งพบตามทุ่งนา ริมทะเลสาบ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบไม่บ่อย พบอาศัยตามแก่งหินริมแม่น้ำโขงบริเวณขอบอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกกระแตแต้แว๊ด (Red-watled Lapwing)

S : 31.5-35

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Charadriidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Vanellus indicus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระแตแต้แว๊ด

(Red-watled Lapwing)

รูปร่างลักษณะ : หัว คอ และอก มีสีดำ หูสีขาว หัวตามีแถบเหลืองสีแดงสด ปากสีแดงส้มปลายดำ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลอ่อน ลำตัวด้านล่างมีสีขาว ขนปีกบินสีดำหางสีดำ ด้านบนของขนหางค่อนข้างมีสีขาว ขนปีกบินสีดำหางสีดำ ด้านบนของขนหางค่อนข้างมีสีขาว

เสียงร้อง : “แต แต้ แว๊ด” 3-4 พยางค์ แหลม ดัง โดยเฉพาะเวลาที่นกตกใจบิน

ถิ่นอาศัย : หาดทรายและแก่งหินริมแม่น้ำใหญ่ บางครั้งพบตามทุ่งนา ริมทะเลสาบ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบอาศัยพลาญหิน ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ นับเป็นแหล่งการกระจายพันธุ์แห่งใหม่ของประเทศไทย

เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น (Japanese Sparrowhawk)

S : 25-31

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Accipiter gularis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น
(Japanese Sparrowhawk)

รูปร่างลักษณะ : เพศผู้ ตาสีแดง คล้ายเหยี่ยวนกกระจอกเล็กแต่ลำตัวด้านบนสีอ่อน ไม่มีเส้นกลางคอหรือมีแต่จางมาก ออกและท้องสีน้ำตาลแกมส้มเข้มกว่าเหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีนหรือเห็นเป็นลายขวางถี่ๆ แถบทางด้านบนแคบกว่ามักเห็น 4 แถบ ขณะบินปลายปีกแหลมกว่า เพศเมียมี ขนาดใหญ่กว่าตัวผู้ ตาสีเหลืองหรือแกมส้ม คล้ายเหยี่ยวนกกระจอกเล็กแต่เส้นกลางคอเล็กกว่า ออกไม่มีลายขีด ลายขวางที่อก ท้องและสีข้างละเอียดกว่า สีนํ้าตาลเข้มแกมเทา สีหัวและหลังไม่ต่างกันมาก นกวัยอ่อนยากที่จะแยกจากเหยี่ยวนกกระจอกเล็ก แต่เส้นกลางคอบางกว่า ขีดที่อกน้อยกว่าและไม่มีสีดำ

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง ชายป่า สวนผลไม้และสวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบจำนวนไม่มากนัก อพยพผ่านอุทยานแห่งชาติผาแต้มและอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)ในเดือนตุลาคม

เหยี่ยวปีกแดง

S : 38-43

(Rufous-winged Buzzard) NT

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Butastur liventer*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวปีกแดง

(Rufous-winged Buzzard)

รูปร่างลักษณะ : เพศผู้ คล้ายเหยี่ยวหน้าเทา ตาสีเหลือง หน้
คลุมจมูกสีเหลืองส้มสด หัวและลำตัวสีเทา ลำตัวด้านบนน้ำตาลแดงสดใส
แข้งยาวสีเหลืองส้ม ขณะบินขนปีกบินและหางน้ำตาลแดงชัดเจน ขนคลุมใต้
ปีกขาว นกวัยอ่อนบริเวณคิ้วมีสีขาวแคบๆ หัวและลำตัวด้านล่างสีน้ำตาล
ลำตัวด้านบนน้ำตาลแดง แถบกลางปีกสีน้ำตาลแดง

เสียงร้อง : “ทู-วืด” หรือ “ดืด-ดืด-ดืด”

ถิ่นอาศัย : ป่าเต็งรัง ป่าโปร่ง พื้นที่เกษตรกรรมเปิดโล่งใกล้ป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบได้ทั่วไปในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ
ผาแต้มและอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

เหยี่ยวรุ้ง (Crested Serpent Eagle)

S : 76-84

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Spilornis cheela*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวรุ้ง

(Crested Serpent Eagle)

รูปร่างลักษณะ : หนึ่งรอบตาและหนึ่งคลุมจมูกมีสีเหลือง ปลายปากดำ ท้ายทอยมีหงอนสั้นๆ ส่วนปลายมีแต้มจุดขาว ปกติราบไปกับหัว หัวและลำตัวสีน้ำตาลเข้ม ลำตัวด้านล่างสีอ่อนกว่า มีจุดขาวขอบดำกระจาย ขณะบินลำตัวด้านล่างและขนคลุมใต้ปีกสีน้ำตาลเข้มมีลายจุดขาวกระจาย ขนปีกบินสีดำมีแถบขาวใหญ่พาดกลาง หางสีดำมีแถบสีขาวใหญ่พาดกลาง นอกไม่เต็มวัยมี แถบตาใหญ่สีน้ำตาล หัวและลำตัวด้านล่างสีขาวแกมน้ำตาลอ่อน ออกและท้องมีจุดใหญ่กระจาย สีข้างมีลายขวาง หัวและลำตัวด้านบนมีสีน้ำตาลมีลายเกิดจากขอบขนสีอ่อน ปีกมีลายแถบแคบๆ สีเข้ม

เสียงร้อง : แหลมสูง “หวิว-วิ้ว”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบและป่าเบญจพรรณ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

เหยี่ยวหน้าเทา (Grey-faced Buzzard)

S : 41-49

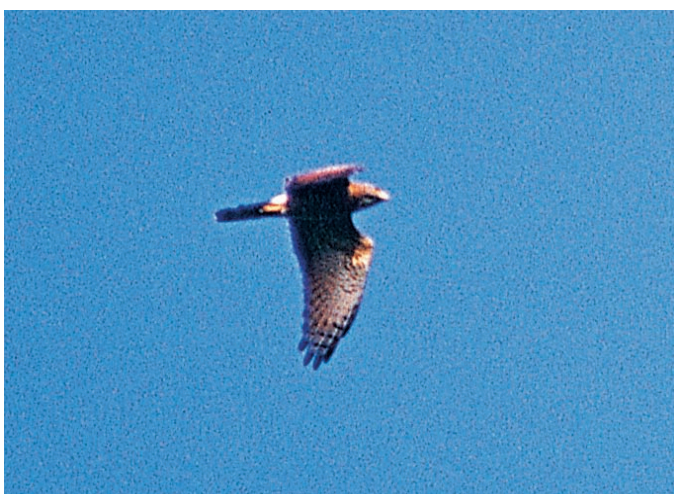

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Butastur indicus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวหน้าเทา
(Grey-faced Buzzard)

รูปร่างลักษณะ : เพศผู้ ตาและขนคลุมจมูกสีเหลือง หัวเทาอาจมีคิ้วขาว ท้ายทอยมีลายขีดสีขาวเป็นแถบ คอขาว เส้นกลางคอและมีแถบหนวดเป็นขอบด้านข้างสีเทาเข้มเกือบดำ ออกน้ำตาลมีลายขีดยาวสีเข้ม ออกตอนล่างและท้องมีลายขวางสั้นๆ ต่อกันเป็นลายยาว ลำตัวด้านบนน้ำตาลแกมเทา แข้งยาวสีเหลือง ปีกยาวเรียว ปลายค่อนข้างแหลม ขนปีกบินน้ำตาลแกมแดง ใต้ปีกขาวปลายปีกดำ ขนคลุมใต้ปีกมีลายขีดสีน้ำตาลเล็กๆ หนาแน่น ขนปีกบินมีลายสีเทาดำจางๆ หางมีแถบดำ 3 แถบ เพศเมีย คิ้วขาวชัดเจนกว่า หัวน้ำตาลกว่า ออกมีลายขวางสีขาวมากกว่า นกวัยอ่อนหัวและคอก้นน้ำตาลมีลายขีดขาว คิ้วขาวแกมน้ำตาลชัดเจน แถบหน้าสีดำแกมน้ำตาล ลำตัวด้านล่างขาวมีลายขีดสีน้ำตาลเข้ม

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง

สถานภาพ : พบจำนวนไม่มากนัก อพยพผ่านอุทยานแห่งชาติผาแต้มและอุทยานแห่งชาติภูผาเทิบในเดือนตุลาคม

เหยี่ยวกิ่งกำสิดำ (Black Baza)

S : 31.5-33

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Aviceda leuphotes*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวกิ่งกำสิดำ
(Black Baza)

รูปร่างลักษณะ : หงอนยาว หัวและลำตัวสีดำ ออกและท้องสีขาว มีลายขวางสีดำและน้ำตาลเข้ม ปีกมีแถบสีขาวและน้ำตาลแดง ขนบนปีกสั้น ปลายปีกกว้าง ขนคลุมใต้ปีกดำติดกับขนปีกบนและหางสีเทา ขนกลางปีกเทาเกือบดำ ปลายปีกดำ

เสียงร้อง : “ซิ-อ๊าห์”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบค่อนข้างโปร่ง ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง ชั่วงอพยพพบได้หลายสภาพถิ่นอาศัย

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบไม่บ่อย นกอพยพและนกอพยพผ่าน พบบ่อย ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

เหยี่ยวผึ้ง

S : 55-65

(Oriental Honey Buzzard)

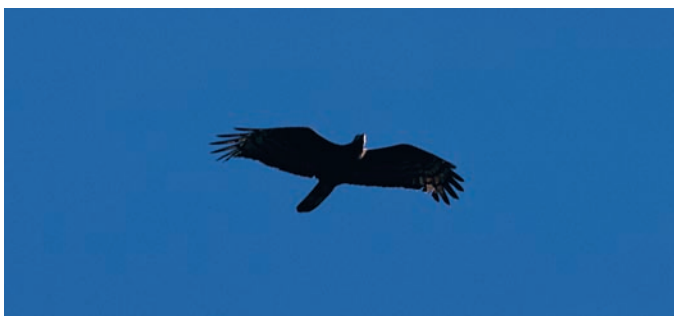
อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pernis ptilorhyncus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวผึ้ง

(Oriental Honey Buzzard)

รูปร่างลักษณะ : แตกต่างจากเหยี่ยวขนาดใหญ่อื่นๆ ที่ปากเรียวก เล็ก หัวเล็ก คอค่อนข้างยาว ท้ายทอยมีหงอนสั้นๆ หางยาวปลายมน สี และลวดลายเปลี่ยนแปลงได้หลายแบบ ชนิดย่อยอพยพ *orientalis* หงอนสั้นมาก ชนิดย่อยประจำถิ่น *ruficollis* บางตัวหงอนที่ท้ายทอยค่อนข้างยาว ตัวผู้ชุดขนสีจาง ตาสีน้ำตาลแดง หางด้านล่างเห็นแถบสีขาวกว้างมาก ปลายด้ามกว้างกว่าตัวเมีย ส่วนใหญ่หัวและหน้าสีเทา ลำตัวด้านล่างสีขาว แกมน้ำตาล-น้ำตาลแดง คอขาวมีเส้นดำรอบ อาจมีเส้นกลางคอ ขนคลุมใต้ปีกสีน้ำตาลเหลือง-น้ำตาล มีลายตามยาวสีเข้ม ขนปีกบินขาวหรือเทา ปลายปีกและขอบปีกด้านหลังด้ามกว้างกว่าตัวเมีย มีลายตามยาวที่ขนปีกบิน ด้านใน 2 แถบ เพศเมียชุดขนสีจางมี ตาสีเหลือง แถบขาวใต้หางแคบกว่า เห็นเป็นแถบดำ 4 แถบ แถบปลายหางและแถบขอบปีกด้านหลังแคบกว่าตัวผู้ นกชุดขนสีเข้ม ขนลำตัวและขนคลุมใต้ปีกน้ำตาลเข้ม คออาจมีสีอ่อน นกวัยอ่อน มักมีหัว ลำตัวด้านล่าง สีจางออกขาว ไล่ใต้ปีกจางกว่า และลายใต้หางมี 3-4 แถบ

เสียงร้อง : “หวิว หวิว หวิว”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่นและอพยพ พบจำนวนไม่มากนัก อพยพผ่านอุทยานแห่งชาติผาแต้มและอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

เหยี่ยวนกเขาชिकรา (Shikra)

S : 30-36

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Accipiter badius*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวนกเขาชिकรา
(Shikra)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ ตาสีแดง หัวและลำตัวด้านบนสีเทา แกมฟ้า ลำตัวด้านล่างสีขาว คอขาวมีเส้นกลางคอสีเข้ม ออกและท้องมีลายดี สีส้มแกมน้ำตาลแดง หางเทา มีลายขวางสีเข้มไม่ชัดเจน ขณะบินปีกตอนในค่อนข้างกว้าง ขนคลุมใต้ปีกมีลายสีส้มแกมน้ำตาล ขนปีกบินขาวมีลายยาวสีดำนํ้า ปลายปีกดำ นกเพศเมีย ขนาดใหญ่กว่า ตาสีเหลือง ลำตัวด้านบนมีสีส้มแกมน้ำตาลมากกว่าตัวผู้ ลายขวางที่อกหนา สีแกมน้ำตาล นกวัยอ่อน หัวและลำตัวน้ำตาลเข้มมีลายจากขอบขนขาว เส้นกลางคอชัดเจน อกมีลายขีดรูปหยดน้ำยาวสีน้ำตาลเข้ม สีข้างเป็นลายขวาง หางน้ำตาลมีแถบสีเข้ม 5 แถบ

เสียงร้อง : “ซี-อ๊าห์”

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง บางครั้งพบตามสวนผลไม้ สวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น บางส่วนเป็นนกอพยพระยะสั้น พบบ่อย ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน (Chinese Sparrowhawk)

S : 29-35

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Accipiter soloensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน

(Chinese Sparrowhawk)

รูปร่างลักษณะ : นกเพชู้ ตาสีแดง หน้าคลุมจมูกสีส้มแกมเหลือง สดกว่าชนิดอื่น ไม่มีเส้นกลางคอ หัวและลำตัวด้านบนสีเทาแกมฟ้าเข้มกว่า เหยี่ยวนกเขาชิดรา ลำตัวด้านล่างขาว ออกสีส้มอ่อนเรียบหรือมีลายขวางจางๆ ขณะบินได้ปีกสีขาว ปลายปีกดำใหญ่ชัดเจน ขนคลุมใต้ปีกสีส้มจางๆ นกเพช้เมียว ตาสีเหลือง ขนาดใหญ่กว่า มีเส้นกลางคอสีจาง หัวและลำตัวด้านบนสีเทาแกมน้ำตาลมากกว่าตัวผู้ ออกมีลายสีเข้มกว่า นกวัยอ่อน หัวและลำตัวสีเทาเข้ม ลำตัวด้านบนน้ำตาลเข้ม ลายขีดที่คอและอกสีน้ำตาลแดงเข้ม หางมีแถบ 4 แถบ ขณะบินได้หางเห็น 3 แถบ ขนคลุมใต้ปีกสีน้ำตาลส้มไม่มีลาย ขนปีกบินด้านในมีลายตามยาว 2 แถบ ปลายปีกดำหรือเทาเข้ม

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง บางครั้งพบตามสวนผลไม้หรือสวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกอพยพ พบจำนวนไม่มากนัก อพยพผ่านอุทยานแห่งชาติผาแต้มและอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ) ในเดือนตุลาคม

เหยี่ยวนกเขาหงอน (Besra)

S : 40-46

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Accipiter trivirgatus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวนกเขาหงอน
(Besra)

รูปร่างลักษณะ : นกเพชู้ตาสีเหลืองหรือส้ม ท้ายทอยมีหงอน ปกติราบไปกับหัว หัวสีเทาแตกต่างจากลำตัวด้านบนที่มีสีน้ำตาลแกมเทา คอสีขาว เส้นกลางคอสีดำมีแถบหนวดจางๆ สีดำ ออกลายใหญ่รูปหยดน้ำเรียงกันเป็นขีดหนา สีน้ำตาลแดง ต่อกับลายขวางที่อกด้านล่างและท้อง หางด้านบนมีแถบกว้าง 3 แถบ ขนหางด้านล่างมีแถบกว้าง 3 แถบ ขอบหางคู่บนอกมี 4 แถบ ปีกกว้างปลายค่อนข้างมน ขนปีกบินด้านหลังกว้าง นกเพศเมีย ขนาดใหญ่กว่า ตาสีเหลือง หัวสีเทาแกมน้ำตาล ลายที่อกและท้องสีน้ำตาล นกวัยอ่อนคล้ายนกเต็มวัยแต่ตาเหลืองขีดข้างหัวและลำตัวด้านบนสีน้ำตาลกว่า ขนคลุมหุ้มมีลายขีดจางๆ กระหม่อมท้ายทอยและลำตัวด้านบนมีลายจากขอบขนสีน้ำตาลอ่อน ลำตัวด้านล่างขาวแกมน้ำตาลอ่อน มีลายขีดยาวสีน้ำตาลเข้มจากคอถึงท้อง ลายขวางมีเฉพาะสีข้างและท้องด้านล่าง

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบและป่าโปร่ง อาจพบตามสวนผลไม้และสวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย บางส่วนเป็นนกอพยพระยะสั้น

เหยี่ยวเพเรกริน (Peregrine Falcon)

S : 38-48

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Falco peregrinus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวเพเรกริน

(Peregrine Falcon)

รูปร่างลักษณะ : หัวและแถบหนวดสีดำตัดกับข้างแก้มและคอสีขาวเป็นแถบใหญ่ ชนิดย่อยอพยพ *japonensis* ลำตัวด้านบนสีเทาเข้ม ลำตัวด้านล่างสีขาว ออกมีลายจุดเล็กๆ ลำตัวด้านล่างมีลายละเอียดตอกันตามขวาง ขณะบินปีกกว้าง ปลายทุกกว่าชนิดอื่นๆ ได้ปีกขาวมีลายดำหนาแน่นที่ขนคลุมใต้ปีก ชนิดย่อยอพยพ *peregrinator* ลำตัวด้านล่างแกมน้ำตาลแดง ชนิดย่อยภาคใต้ *ernesti* แก้มดำ หัวและลำตัวสีคล้ำมาก ออกค่อนข้างเรียบมีลายขวางหนาแน่นดูทอ้งเป็นสีดำ นกไม่เต็มวัย มีลายขีดที่อกและท้อง ลำตัวด้านบนแกมน้ำตาลมากกว่านกเต็มวัย

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เปิดโล่ง หน้าผา

สถานภาพ : พบในเดือนตุลาคม สถานภาพไม่แน่นอนอาจเป็นได้ทั้งนกประจำถิ่นและนกอพยพ พบเพียงครั้งเดียวบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกยางกรอกพันธุ์จีน (Chinese Pond Heron)

S : 45-52

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Ardeidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Ardeola bacchus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกยางกรอกพันธุ์จีน

(Chinese Pond Heron)

รูปร่างลักษณะ : บริเวณปากเหลืองปลายปากดำ หัว คอและอกสีน้ำตาลเหลืองมีลายขีดหนาสีน้ำตาลเข้ม ลำตัวด้านบนน้ำตาลแกมเทาเข้ม ลำตัวด้านล่างสีขาว แข้งและตีนสีเหลืองหรือแกมเขียว ขณะบินเห็นปีกและหางสีขาว ปลายปีกสีคล้ำกว่านกยางกรอกพันธุ์ขาว ในฤดูผสมพันธุ์ ปากเหลืองสดปลายดำ หนังรอบตาสีเขียวแกมเหลือง หัวคอและอกสีน้ำตาลแดงเข้มแกมเลือดหมู หลังและขนคลุมไหล่สีเทาดำ แข้งและตีนสีแดง

เสียงร้อง : ขณะบินร้อง “กรอก-กรอก”

ถิ่นอาศัย : ทุ่งนา และพื้นที่ชุ่มน้ำต่างๆ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อยมาก พบทั่วไปทั้งอุทยานแห่งชาติผาแต้มและอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า (Blue-winged Leafbird)

S : 16.5-18.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Irenidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Chloropsis cochinchinensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า
(Blue-winged Leafbird)

รูปร่างลักษณะ : ทั้งสองเพศปีกและหางฟ้าสด นกเพศผู้ ขนลำตัวเขียว หน้าและคางดำ มีแถบหนวดสีฟ้าแกมม่วง หน้าผาก หน้า คอ และอกตอนบนสีเหลืองไล่ระดับเป็นเขียว นกเพศเมีย สีฟ้าที่ปีกและหางจางกว่าตัวผู้ คล้ายนกเขียวก้านทองเล็กตัวเมียแต่หัวและคอแซมสีเหลือง

เสียงร้อง : “พลี...พลี...ซัว...ซัว” หรือ “ซี-ซี-พลีว” แหลม เพราะเป็นทำนอง

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม แต่ไม่บ่อยนัก

นกอีเสือสีน้ำตาล (Brown Shirke)

S : 19-20

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Laniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Lanius cristatus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกอีเสือสีน้ำตาล
(Brown Shirke)

รูปร่างลักษณะ : นกเพชู้ หัวและลำตัวด้านบนสีน้ำตาล หน้าอกดำมีขอบขาวด้านบน ข้างคอ คอ ลำตัวด้านล่างสีขาว ข้างลำตัวสีน้ำตาลอ่อน นกเพศเมีย สีซีดกว่าตัวผู้ มีลายเกล็ดจางๆที่อกและสีข้าง นกไม่เต็มวัย สีคล้ำกว่า มีลายเกล็ดที่หัว หลังและลำตัวด้านล่าง

เสียงร้อง : แหบดัง “แซก” ลั่น หลายพยางค์ติดต่อกัน

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เกษตรกรรมและที่โล่งต่างๆ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อยมาก ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

อีกา

S : 48-59

(Large-billed Crow)

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Corvus macrorhynchos*

ชื่อสามัญ (Common Name) : อีกา

(Large-billed Crow)

รูปร่างลักษณะ : ขนลำตัวสีดำสนิท ปากใหญ่ ยาว หนาเป็นสัน หน้าผากตั้งเป็นมุมฉากกับปาก

เสียงร้อง : “ก้า-ก้า” แหบดัง

ถิ่นอาศัย : แหล่งชุมชน พื้นที่เกษตรกรรม ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกปีกลายสก็อต (Eurasian Jay)

S : 31-34

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Garrulus glandarius*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกปีกลายสก็อต
(Eurasian Jay)

รูปร่างลักษณะ : กระหม่อมสีดำ หน้าผากดำแก้มสีขาว แก้ม ข้างคอและคอสีขาว แถบหนวดกว้างสีดำ ลำตัวด้านบนและล่างสีน้ำตาลแกมเหลือง ตะโพกขาวเห็นชัดเจนขณะบิน ปีกมีลายสีฟ้า ดำและขาว เรียงกันเป็นแถบ

เสียงร้อง : “ซ้ากก... ซ้ากก...” แห่ดัง

ถิ่นอาศัย : ป่าเต็งรัง ป่าสนและป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย โดยเฉพาะบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม และพบไม่บ่อยบริเวณอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

นกขุนแผน

S : 65-68

(Red-billed Blue Magpie)

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Urocissa erythrorhyncha*

ชื่อสามัญ (Common name) : นกขุนแผน

(Red-billed Blue Magpie)

รูปร่างลักษณะ : ปากสีแดงสด หัวถึงอกสีดำ ท้อยทอยถึงหลังตอนบนเป็นแถบสีขาว ลำตัวด้านบนและปีกฟ้า ลำตัวด้านล่างสีขาว ขาและตีนสีแดง หางสีฟ้า ปลายขนหางและปีกขลิบดำและขาว นกไม่เต็มวัย สีซีดกว่า ปากสีดำและหางสั้น

เสียงร้อง : แหลม ดัง “ซีก” ติดต่อกันหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง ป่าไผ่

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย พบเฉพาะบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกกะลิงเป็ดสีน้ำตาล (Rufous Treepie)

S : 46-51

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dendrocitta vagabunda*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกะลิงเขียดสีน้ำตาล
(Rufous Treepie)

รูปร่างลักษณะ : ปากหนา หัวถึงท้ายทอยและอกสีเทาเข้ม ขนลำตัวสีน้ำตาลแดง หลังและขนคลุมปีกเข้มกว่าบริเวณอื่น ปีกสีเทาแกมขาว ขนปีกบินสีดำ หางคู่บนสีเทา บริเวณปลายหางสีขาวและดำ

เสียงร้อง : ดัง แล่ลม หลายพยางค์ เช่น “กะกอก ลิ”

ถิ่นอาศัย : ป่าเต็งรัง และป่าโปร่งค่อนข้างแห้งแล้ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย พบครั้งเดียวบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกขมิ้นท้ายทอยดำ (Black-naped Oriole)

S : 24.5-27.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Oriolus chinensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกขมิ้นท้ายทอยดำ

(Black-naped Oriole)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ขนลำตัวสีเหลืองสด ปากสีชมพูแกมส้ม ตาแดง แขนงอกกว้างสีดำขยายใหญ่และเชื่อมกันที่ท้ายทอยปีกและหาง สีดำและเหลือง นกเพศเมียหลังและปีกสีเหลืองแกมเขียวคล้ำ นกไม่เต็มวัยคล้ายนกตัวเมียแต่ขนเขียวคล้ำกว่า แขนงอกไม่ชัดเจน ท้องสีขาวหรือเหลืองแกมขาว มีจุดสีดำกระจาย ปากสีดำ

เสียงร้อง : แหดัง “แฉก”

ถิ่นอาศัย : ชายป่า ป่าโปร่ง สวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อยมาก นกประจำถิ่น พบไม่บ่อยหรือหายาก พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกขี้เถ้าใหญ่ (Large Cuckooshrike)

S : 27-30.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Coracina macei*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกขี้เถ้าใหญ่

(Large Cuckooshrike)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ ลำตัวใหญ่หนา ปากสีดำใหญ่หนา ขนลำตัวสีเทาจาง หัวตาสีดำ ขนคลุมหูสีเทาเข้ม ขนปีกบินดำท้องตอนล่างและก้นสีขาว นกเพศเมียหน้าและขนคลุมหูจางกว่า ท้องมีลายขวางจางๆ

เสียงร้อง : แหบดัง “แค่บ” หลายพยางค์ ขณะบินมักส่งเสียงร้อง

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบไม่บ่อยหรือพบบ่อยบางพื้นที่ พบเฉพาะพื้นที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกพญาไฟใหญ่ (Scarlet Minivet)

S : 17-21.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pericrocotus flammeus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกพญาไฟใหญ่

(Scarlet Minivet)

รูปร่างลักษณะ : ขนาดใหญ่และลำตัวหนากว่าชนิดอื่น นกเพศผู้ หัว คอ หลัง ปีกและหางสีดำเป็นมัน ลำตัวด้านล่าง แขนงปีก ตะโพกและขอบหางสีแดงเข้ม แขนงปีกใหญ่แยกเป็นสองส่วน นกเพศเมียหน้าผาก ลำตัวด้านล่าง แขนงปีก ตะโพกและขอบหางสีเหลืองสด ตำแหน่งแขนงปีกเหมือนตัวผู้ นกวัยอ่อนคล้ายตัวเมียแต่ส่วนสีเหลืองเป็นสีส้ม หรือมีขนสีแดงแซม

เสียงร้อง : “สวีสวีสวีสวีส” ลั่นๆ แหลมใสต่อเนื่องกัน

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกพญาไฟสีเทา (Ashy Minivet)

S : 18.5-20

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pericrocotus divaricatus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกพญาไฟสีเทา
(Ashy Minivet)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ หน้าผากขาวตัดกับ หัวตา กระหม่อม ท้ายทอยและแถบตามีสีดำ หลังเทา ตะโพกสีเดียวกับหลัง ลำตัวด้านบน สีเทา ลำตัวด้านล่างขาวชัดเจนกว่านกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาล หางดำ ขอบขาว นกเพศเมียต่างจากนกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาลที่หน้าผากตอนหน้า และหัวตาดำ ลำตัวด้านบนและตะโพกสีเทา

เสียงร้อง : “ชู-ตี้ ชู-ตี้-ตี้ ชู-ตี้-ตี้”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกอพยพ พบเพียงครั้งเดียวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ผาแต้ม

นกพญาไฟสีกุหลาบ (Rosy Minivet)

S : 18-19.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pericrocotus roseus*

ชื่อสามัญ (Common name) : นกพญาไฟสีกุหลาบ
(Rosy Minivet)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ หัว ท้ายทอยและหลังสีเทา ปีกดำมีแถบสีแดง คอสีขาว ลำตัวด้านล่างและตะโพกสีชมพูแกมแดง หางดำขอบหางคู่บนอกๆ สีแดง ชนิดย่อย *stanfordi* คล้ายนกพญาไฟตะโพกสีน้ำตาลแต่หน้าผากและคิ้วสีชมพู ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแกมเหลือง แถบปีกและขอบหางสีชมพู ตะโพกชมพูแดง นกเพศเมีย ส่วนสีชมพูและชมพูแกมแดงในตัวผู้เปลี่ยนเป็นสีเหลือง

เสียงร้อง : “ซู-ตี้ ซู-ตี้-ตี้ ซู-ตี้-ตี้”

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง ชายป่าดิบ

สถานภาพ : นกอพยพ พบค่อนข้างบ่อย ชนิดย่อย *stanfordi* หายากหรืออาจเป็นลูกผสมตามธรรมชาติ สํารวจพบครั้งเดียวบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกแขวงแชาสีเทา (Ashy Drongo)

S : 25.5-29

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dicrurus leucophaeus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแขวงแชาสีเทา
(Ashy Drongo)

รูปร่างลักษณะ : รูปร่างคล้ายนกแขวงหางปลามากแต่หางแฉก ไม่ลึกเท่า สีเทาเข้มเกือบดำ หน้าสีเข้มกว่า ชนิดย่อยพยพ *leucogensis* สีเทาอ่อน หน้าปากดำ หน้าและกันขาว ชนิดย่อย *salangensis* สีเทาเข้มกว่า *leucogensis* แต่หน้าขาวน้อยกว่า

เสียงร้อง : ลั่น ไส “ฟัว” และ “หรี๊ๆๆ” หรือยาวหลายพยางค์ “หรี๊ค วี้ วิด”

ถิ่นอาศัย : พบในสวนสาธารณะ ป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่นและนกพยพ พบอยู่ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกแขวงแขวเล็กเหลือบ (Bronzed Drongo)

S : 22-23.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dicrurus aeneus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแขวงแขวเล็กเหลือบ
(Bronzed Drongo)

รูปร่างลักษณะ : ขนาดเล็กกว่านกแขวงแขวอื่นๆ ปากหนาแต่ค่อนข้างสั้น ลำตัวดำบน คอและอกสีดําเหลือบเขียว-น้ำเงินเป็นมัน นกโตไม่ได้ม้วนขนเหลือน้อยกว่า ปีกสั้นน้ำตาล

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่งและชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก มักพบเป็นกลุ่มเล็กๆ 2-3 ตัว พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกแขวแขวหงอนบน (Spangled Drongo)

S : 29-33

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dicrurus hottentottus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแขวแขวหงอนบน
(Spangled Drongo)

รูปร่างลักษณะ : ปากยาว โค้ง หางตัดขอบหางคู่นอกแผ่กว้างและ
งอนขึ้นด้านบน หน้าผากมีขนยาวเป็นเส้นคล้ายผม ขนลำตัวสีดำเป็นมัน
ปีกและหางสีเหลือบเขียว

เสียงร้อง : เสียงดัง ยาว “ซิ...ว้าว” หรือ ลั่นพยางค์เดียว “ว้าว”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชั่วกอพยพบางครั้งพบในสวนสาธารณะ
มักพบบนต้นไม้ที่กำลังมีดอก

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย บางส่วนเป็นนกอพยพ
พบบ่อยผ่านทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ (Greater Racket-tailed Drongo)

S : 33-35.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dicrurus paradiseus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่

(Greater Racket-tailed Drongo)

รูปร่างลักษณะ : หางคูนอก ก้านขนแผ่ยาวเหมือนนกแซงแซวหางบ่วงเล็ก แต่ปลายแผ่ออกด้านเดียวและบิด ขนาดตัวใหญ่กว่า หน้าปากมีหงอนตั้งเป็นกระดูก ขนลำตัวสีดำเหลือบน้ำเงินเล็กน้อย หางแฉกตื้นๆ

เสียงร้อง : ร้องได้หลายแบบและท่วงทำนอง สามารถเลียนเสียงนกอื่นได้

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง สวนผลไม้

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกจับแมลงจุกดำ (Black-naped Monarch)

S : 16-17.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Hypothymis azurea*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจับแมลงจุกดำ

(Black-naped Monarch)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ ปากกว้างสีฟ้าเข้ม ท้ายทอยมีหงอน
สั้นเป็นสัน ปลาย หัว ออก ลำตัวด้านบนและหางสีฟ้าเข้ม ออกตอนล่างถึง
กันขาวหงอน หัวตาและแถบคอดอกสีดำ นกเพศเมีย สีซีดกว่าตัวผู้ ลำ
ตัวด้านบนเทาแกมน้ำตาล ออกเทาไม่มีแถบสีดำคอดอก

เสียงร้อง : แหะ สั้น “ซิป ซิป” หรือ “ซี วี...ซี วี วี”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ป่าชายเลน ชั่วกอพยพพบได้หลาย
สภาพป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่นและนกอพยพ พบบ่อย พบทั้งสองอุทยาน
แห่งชาติ

นกแซวสวรรค์

S : 19.5-23.5

(Asian Paradise-Flycatcher)

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Terpsiphone paradisi*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแซวสวรรค์

(Asian Paradise-Flycatcher)

รูปร่างลักษณะ : ท้ายทอยมีหงอนสั้นตั้งเป็นสัน หัวและอกสีเทาเข้ม หัวด้านบนและหงอนสีดำเข้มเหลือบเล็กน้อย วงรอบตาและปากสีฟ้าเข้ม นกเพศผู้ขนสีน้ำตาลแดงขนลำตัวด้านบนและหางมีสีน้ำตาลแดงท้องขาว หางคู่กลางยาวมาก ชนิดย่อย *incei* หัวดำเข้มตัดกับอกสีเทาลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเข้ม นกเพศผู้ขนสีขาวหัวสีดำ ขนลำตัวทั้งหมดสีขาว มีลายจากก้านขนสีดำแซม นกเพศเมีย คล้ายนกตัวผู้ขนสีน้ำตาลแดง แต่คู่กลางสั้น หงอนสั้น วงรอบตาสีฟ้าหม่น

เสียงร้อง : แหลม ต่อเนื่อง “ฮู้ว ฮู้ว ๆ ๆ ๆ” หรือ “วู้ วู้ ๆ ๆ ๆ”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชั่วอพยพพบในหลายสภาพป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบริเวณป่าค่อนข้างชื้นในพื้นที่พบครั้งเดียวบริเวณอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกขมิ้นน้อยธรรมดา (Common Iora)

S : 12-14.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Aegithina tiphia*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกขมิ้นน้อยธรรมดา
(Common Iora)

รูปร่างลักษณะ : ปากสีเทา นกเพศผู้รอบตาเหลืองไม่เด่นชัดนัก หัวและลำตัวด้านบนสีเขียวแกมเหลือง ลำตัวด้านล่างสีเหลืองสดกว่า และหางสีดำ ปีกมีแถบขาว 2 แถบ ชนิดย่อย *horizoptera* ช่วงผสมพันธุ์ หัวและหลังดำ นกเพศเมีย รอบตาเหลือง สีสดกว่า ปีกคล้ำแถบขาวไม่เด่นชัดเท่าตัวผู้

เสียงร้อง : “จี้...จ้อ” เสียงแหลม ไส พยางค์แรกยาว พยางค์สุดท้ายสั้น

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง ส่วนสาธารณะและสวนผลไม้

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมากในพื้นที่ ทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระเบื้องผา (Blue Rock-Thrush)

S : 23

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Monticola solitarius*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระเบื้องผา

(Blue Rock-Thrush)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ ลำตัวสีฟ้าแกมเทา มีลายเกล็ดสีขาวดำ กระจาย ช่วงพสมพันธุ์สีเข้มขึ้น ชนิดย่อย *philippensis* ออกและลำตัวด้านล่างสีแดงแกมน้ำตาลเข้ม คล้ายนกกระเบื้องทองแดงแต่มีลายเกล็ดที่ข้างลำตัว นกเพศเมีย ขนลำตัวเทาแกมน้ำตาล มีลายเกล็ดหนาแน่นสีเนื้อสลับดำกระจาย

ถิ่นอาศัย : หน้าผา พื้นที่เกษตรกรรมและเปิดโล่งต่างๆ ชุมชน

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย และนกอพยพพบบ่อยมาก พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกจับแมลงคอแดง

S : 13-13.5

(Red-throated Flycatcher)

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Ficedula parva*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจับแมลงคอแดง

(Red-throated Flycatcher)

รูปร่างลักษณะ : นกเพชู้ ปากดำ หัวและลำตัวด้านบนสีน้ำตาล
แกมเทา หางสีดำ โคนหางค่อนออกๆ ขาว ลำตัวด้านล่างสีขาวแกมเทา

ฤดูกาลผสมพันธุ์ : ตัวผู้ได้คอสีส้มเข้ม ออกและท่องเหวเข้มขึ้น พฤติกรรม
ชอบกระดกหาง

เสียงร้อง : “ตริ๊ด” ลั่น เร็ว

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง สวนผลไม้ สวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อยมาก พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกจับแมลงสีคล้ำ (Dark-sided Flycatcher)

S : 11.5-13

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Muscicapa sibirica*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจับแมลงสีคล้ำ

(Dark-sided Flycatcher)

รูปร่างลักษณะ : ขณะเกาะปลายปีกยาวไถ่ปลายหางมากกว่าชนิดอื่น ปากสั้นสีดำ หัว ลำตัวด้านบนสีเทาแกมน้ำตาล คอและข้างคอสีขาว ตัดกับอกสีเทาแกมน้ำตาล มีลายขีดที่ท้องและข้างตัว ท้องด้านล่างสีขาว

เสียงร้อง : “ตึ๊ซซ”

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง ป่าโปร่ง สวนผลไม้ สวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกอพยพผ่านพบค่อนข้างบ่อย ส่วนสถานภาพนกอพยพ ค่อนข้างหายาก สัมผัสพบเฉพาะอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกจับแมลงสีน้ำตาล (Asian Brown Flycatcher)

S : 12.5-13.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Muscicapa dauurica*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจับแมลงสีน้ำตาล

(Asian Brown Flycatcher)

รูปร่างลักษณะ : ปากยาวกว่านกจับแมลงสีคล้ำ โคนปากล่าง เหลืองหรือสีเนื้อ ปลายดำ หัวตาและวงตาขาวใหญ่ หัวและลำตัวด้านบนสีน้ำตาล-เทาแกมน้ำตาล ปีกมีแถบขาวเล็กๆ คอและลำตัวด้านล่างขาวแกมเทา ออกมีลายขีดเล็กๆหรือเรียบไม่มีลาย

เสียงร้อง : “ตี๊...ตี๊ ตี๊ ตี๊”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ชายป่า ส่วนใหญ่พบหากินบนพื้น

สถานภาพ : นกประจำถิ่นและนกอพยพ พบไม่บ่อยหรือพบบ่อย บางแห่ง

นกจับแมลงอกส้มท้องขาว (Tickell's Blue Flycatcher)

S : 13.5-15.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Cyornis tickelliae*

ชื่อสามัญ (Common name) : นกจับแมลงอกส้มท้องขาว
(Tickell's Blue Flycatcher)

รูปร่างลักษณะ : นกเพชฌุ คล้ายนกจับแมลงคอน้ำตาลแดงมาก
จำแนกจากคอและอกสีส้มเหลือง รอยต่อระหว่างอกกับท้องสีขาวตัดกัน
อย่างชัดเจน นกเพชฌุ จำแนกจากตัวเมียสกุลเดียวกับชนิดอื่นที่ หัว ลำ
ตัวด้านบนและหางสีเทาแกมฟ้า คอและอกสีส้ม ท้องขาวคล้ายตัวผู้

เสียงร้อง : “ทิสซีส-สวี่วี่วี่-สุย”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ป่าไผ่

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย

นกจับแมลงอกสีฟ้า (Hainan Blue Flycatcher)

S : 13.5-14

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Cyornis hainanus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจับแมลงอกสีฟ้า

(Hainan Blue Flycatcher)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ หัว และลำตัวด้านบนสีน้ำเงินแกมฟ้า หน้าผากสีฟ้าขาวเล็กน้อย คอและอกสีอ่อนกว่า ท้องและสีข้างสีฟ้าแกมเทาไล่ระดับเป็นสีขาวที่กัน มักพบมีแถบคอสีขาวรูปสามเหลี่ยม ตัวเมีย หัวและลำตัวด้านบนน้ำตาล คอและอกส้มแกมน้ำตาลคล้ำ ท้องขาว คล้ายกับตัวเมียชนิดอื่น คอและอกแกมน้ำตาลแดงอ่อนกว่า ด้านข้างอกสีน้ำตาล

เสียงร้อง : “ทีก ทีก ทีก”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ป่าไผ่

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สัมผัสพบเฉพาะในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกจับแมลงหัวเทา (Grey-headed Flycatcher)

S : 11.5-13

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Culicicapa ceylonensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจับแมลงหัวเทา

(Grey-headed Flycatcher)

รูปร่างลักษณะ : หัวมีหงอนสั้นตั้งเป็นสัน หัวและอกสีเทา ตัดกับลำตัวด้านบนและหางสีเขียวแกมเหลือง ตะโพกและลำตัวด้านล่างสีเหลือง

เสียงร้อง : “วิตตู-วิตตู-วิต” หรือ “วิตชู-วิตชู-วิต” หวานและร้องเป็นท่วงทำนองสูงต่ำ

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า ชั่วกอพยพ: อาจพบในสวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่นและนกอพยพ พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานฯ

นกยอดหญ้าหัวดำ (Siberian Stonechat)

S : 14

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Saxicola torquata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกยอดหญ้าหัวดำ
(Siberian Stonechat)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ หัวและลำตัวสีน้ำตาลอ่อน ส่วนหัวแกมสีดำที่หัวตา ขนคลุมหู คางและอกตอนบน หลัง สีแกมน้ำตาลเข้มแกมเทา มีลายสีคล้ำ ออกสีน้ำตาลแดงเพศผู้ขนชุดผสมพันธุ์ หัว คอ สี ดำ ลำตัวด้านบนดำมีลายน้ำตาลจางๆ ข้างคอและแถบปีกสีขาว ตะโพกสีขาว ปลายจนคลุมตะโพกสีน้ำตาลแดง ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแกมส้ม ออกสีน้ำตาลแดงเข้มขึ้น ทางสีดำ ชนิดย่อยประจำถิ่น *przewalskii* ออกและท้องสีน้ำตาลแดงเข้ม นกเพศเมีย คล้ายตัวผู้แต่ออกฤดูผสมพันธุ์แต่ คอและกันแกมขาว ตะโพกน้ำตาลอ่อนแกมเหลือง

เสียงร้อง : ลั่น “ทิดช” หรือ “ซิคค”

ถิ่นอาศัย : ทุ่งหญ้า พื้นที่เกษตรกรรมเปิดโล่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบไม่บ่อย นกอพยพ พบบ่อยมาก

นกยอดหญ้าสีดำ (Pied Bushchat)

S : 14

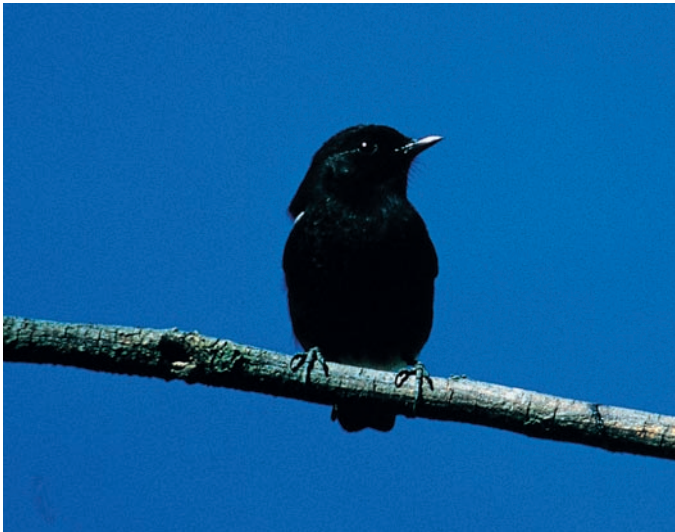

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Saxicola caprata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกยอดหญ้าสีดำ
(Pied Bushchat)

รูปร่างลักษณะ : ตัวผู้ - ขนลำตัวดำ ตัดกับตะโพกและแถบปีกขาว เห็นชัดเจนบิน ตัวเมีย - ขนลำตัวน้ำตาลเข้ม ลำตัวด้านบนและอกมีลายขีดสีคล้ำ ตะโพกและน้ำตาลแดง

เสียงร้อง : แหลม เร็ว “วิต วิต วิต วิต วิต” หรือ ลั่น ดัง “ชิป” “ชิปชี”

ถิ่นอาศัย : พุ่มหญ้า พื้นที่เกษตรกรรมเปิดโล่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกาเบนดง (White-rumped Shama)

S : 21.5-28

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Copsychus malabaricus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกาเบนดง

(White-rumped Shama)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ หัว ออกและลำตัวด้านบนสีดำเป็นมัน ตัดกับลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแดงแกมส้มเข้มและตะโพกสีขาว หางยาว ขอบหางคู่บนอกๆ ขาว นกเพศเมีย คล้ายตัวผู้แต่หางสั้นกว่า หัว ออกและลำตัวด้านบนสีแกมน้ำตาล ลำตัวด้านล่างมีสีส้มแกมน้ำตาลมากกว่า

เสียงร้อง : แหลมสูง หวาน สามารถร้องเป็นท่วงทำนอง

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ป่าไผ่ ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่นพบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกเขนน้อยไซบีเรีย (Siberian Blue Robin)

S : 13.5-14.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Muscicapidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Luscinia cyane*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเขนน้อยไซบีเรีย

(Siberian Blue Robin)

รูปร่างลักษณะ : หางค่อนข้างสั้น แข็งและตีสั้นชมพูหรือสีเนื้อ นกเพศผู้ปากสีชมพู สันปากบนสีดำ หัว ลำตัวด้านบนและหางสีฟ้าเข้ม แถบตาดำถึงข้างอก ตัดกับลำตัวด้านล่างขาวสะอาด นกเพศเมีย วงรอบตาสีน้ำตาลอ่อน หัวและลำตัวด้านบนสีเทาแกมน้ำตาล ตะโพกและหางสีฟ้าข้างแก้ม ออกและสีข้างน้ำตาลแกมเหลือง คอและท้องสีขาว เพศผู้วัยอ่อนคล้ายตัวเมีย แต่หลังและไหล่สีฟ้าคล้ำ ปีกมีลายจุดจากปลายขนสีน้ำตาลอ่อน เพศเมียวัยอ่อน บริเวณตะโพกและหางน้ำตาล ออกมีลายเกล็ดสีคล้ำ

เสียงร้อง : “ทรี-ทรี-ทรี-ทรี” หรือ “อุหรี-ทิว-ทิว-ทิว”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง พบในพื้นที่ค่อนข้างชื้น

สถานภาพ : นกอพยพพบค่อนข้างบ่อย พบเพียงครั้งเดียวในอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

นกกิ้งโครงคอดำ

S : 27-30.5

(Black-collared Starling)

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sturnidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Sturnus nigricollis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกิ้งโครงคอดำ

(Black-collared Starling)

รูปร่างลักษณะ : ขนาดใหญ่ ปากดำ หัวมีสีเหลืองนวล หนังรอบตาเหลือง รอบคอและอกเป็นแถบสีดำขนาดใหญ่ ลำตัวด้านบนสีดำแกมน้ำตาล มีแถบขาวแคบๆ เห็นชัดเจนบน ลำตัวด้านล่างสีขาว นกไม่เต็มวัย หัว อก และลำตัวด้านบนน้ำตาล หนังรอบตาเหลืองคล้ำ

เสียงร้อง : ดัง ก้อง ลั่นๆ “ทรีว...ทรีวว ทรีว” หรือ “ทรีว ทรีทรีว ทรีว”

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่เปิดโล่ง มักพบใกล้พื้นที่ชุ่มน้ำ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สำนวณพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกขุนทอง (Hill Myna)

S : 27-31

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sturnidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Gracula religiosa*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกขุนทอง
(Hill Myna)

รูปร่างลักษณะ : ขนลำตัวดำเหลือบน้ำเงินเล็กน้อย ปากหนาสีส้ม
หลังตาและท้ายทอยมีหนังสีเหลือง ชนิดย่อย *religiosa* หนังหลังตาและ
ท้ายทอยเชื่อมติดกัน และตัวใหญ่กว่า

เสียงร้อง : แหลม ไส ดัง “เจี๊ยะวว”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย สํารวจพบเฉพาะ
อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกนางแอ่นบ้าน

(Barn Swallow)

S : 13-14

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Hirundinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Hirundo rustica*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกนางแอ่นบ้าน
(Barn Swallow)

รูปร่างลักษณะ : ขนลำตัวด้านบนสีดำเหลือบน้ำเงินเป็นมัน หน้าผากและคอสีน้ำตาลแดงเข้มมีแถบดำเหลือบน้ำเงินพาดอก ลำตัวด้านล่างและขนคลุมใต้ปีกสีขาว หางแฉกลึก ขนหางคู่บนยาวที่สุด และจะยาวมากขึ้นในช่วงฤดูผสมพันธุ์ ขนหางแต่ละเส้นยกเว้นคู่ในสุดมีจุดสีขาว ชนิดย่อย *tytleri* ลำตัวด้านล่างและขนคลุมใต้ปีกแกมน้ำตาลแดงอ่อน นกไม่เต็มวัย ขนลำตัวด้านบนดำแกมน้ำตาล แถบคาดอกดำ หน้าผากและคือน้ำตาล

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เปิดโล่ง เกาะนอนรวมกันเป็นฝูงใหญ่

สถานภาพ : นกประจำถิ่นและนกอพยพ พบบ่อยมาก สืบรวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกนางแอ่นหางลวด (Wire-tailed Swallow)

S : 13-14

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Hirundinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Hirundo smithii*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกนางแอ่นหางลวด
(Wire-tailed Swallow)

รูปร่างลักษณะ : กระหม่อมแดง แขนงาและลำตัวด้านบนน้ำเงินเข้มเหลือบเป็นมัน ตัดกับลำตัวด้านล่างและขนคลุมใต้ปีกขาวสะอาด ปลายหางไม่เป็นแฉกเล็ก ไกล่ปลายขนหางแต่ละเส้นมีจุดขาว ขอบขนหางคู่ นอกยาวมากคล้ายเส้นลวด นกไม่เต็มวัย กระหม่อมน้ำตาลอ่อน ลำตัวด้านบนแกมน้ำตาล ไม่มีหางลวด

ถิ่นอาศัย : แม่น้ำขนาดใหญ่ ทะเลสาบ พื้นที่เปิดโล่งและพื้นที่เกษตรกรรมใกล้แหล่งน้ำ

สถานภาพ : นกประจำถิ่นพบไม่บ่อย หรือพบบ่อยในบางแห่ง พบตามริมแม่น้ำโขง ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกนางแอ่นลาย (Striated Swallow)

S : 18-19

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Hirundinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Hirundo striolata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกนางแอ่นลาย
(Striated Swallow)

รูปร่างลักษณะ : คล้ายนกนางแอ่นตะโพกแดงมาก แต่ขนาดใหญ่กว่า ทำยทอยดำเหลือน้ำเงิน สีน้ำตาลแดงแกมส้มที่ข้างคอไม่ต่อเนื่องกัน ตะโพกน้ำตาลแดงเข้มมีลายขีดหนากว่า ลำตัวด้านล่างขาว มีลายขีดสีดำหนาและชัดเจนกว่า ชนิดย่อย *mayri* ลายขีดบางกว่าชนิดย่อยอื่น แต่หนากว่านกนางแอ่นตะโพกแดง

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เปิดโล่ง มักพบใกล้หน้าผา

สถานภาพ : นกอพยพและนกประจำถิ่นพบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกปรอดทอง

S : 24-26.5

(Black-headed Bulbul)

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Pycnonotidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pycnonotus atriceps*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกปรอดทอง

(Black-headed Bulbul)

รูปร่างลักษณะ : ไม่มีหงอน หัวและคอสีดำเป็นมัน ตาสีฟ้า ลำตัวด้านบนและอกสีเขียวแกมเหลือง ลำตัวด้านล่างและตะโพกสีเหลืองสด ปีกเหลือง ขนปลายปีกดำ หางสีเหลืองครึ่งล่างดำ ปลายขลิบสีเหลืองสด นกบางตัวอกและท้องเทา (หายาก) หรือลำตัวด้านล่างเขียวแกมเหลืองทั้งหมด

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่นพบบ่อย สำรวจพบเฉพาะพื้นที่อุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกปรอดเหลืองหัวจุก (Black-crested Bulbul)

S : 18.5-19.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Pycnonotidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pycnonotus melanicterus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกปรอดเหลืองหัวจุก

(Black-crested Bulbul)

รูปร่างลักษณะ : หัวดำมีหงอนยาว ตาขาว ขนลำตัวด้านบนเหลือง
แกมน้ำตาล ลำตัวด้านล่างเหลือง หางเหลืองปลายแกมดำ ชนิดย่อย
johnsoni คอแดง พบในภาคตะวันออก

เสียงร้อง : “วี วี วิต” “วิต วี วิต”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า ป่าละเมาะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่นพบบ่อยมาก สํารวจพบทั้งสองอุทยาน
แห่งชาติ

นกปรอดคอลาย (Stripe-throated Bulbul)

S : 16.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Pycnonotidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pycnonotus finlaysoni*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกปรอดคอลาย

(Stripe-throated Bulbul)

รูปร่างลักษณะ : แถบตามีดำ หน้าปาก หน้าและคอถึงอกตอนบน
ไม่มีลายขีดสีเหลืองกระจาย หัวและลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเขียว ปีกสี
เขียวไพลแกมเหลือง ก้นเหลือง ท้องสีน้ำตาล

เสียงร้อง : “วิต ชู วิต” “วิต วิต หู วิต วู” หลายพยางค์ติดต่อกัน
ดัง แต่ไม่ใส

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกปรอดสวน (Streak-eared Bulbul)

S : 17.5-19.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Pycnonotidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pycnonotus blanfordi*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกปรอดสวน

(Streak-eared Bulbul)

รูปร่างลักษณะ : ขนคลุมหุ้มขีตสีขาวแกมเทาชัดเจน ตาสีเทา
ขนลำตัวสีน้ำตาล คอสีอ่อน ก้นสีน้ำตาลอ่อนแกมเหลือง

เสียงร้อง : เร็ว ลั่น ติดต่อกันหลายพยางค์ “วิข วิข วิข...” และ
“บริค บริค บริค...”

ถิ่นอาศัย : ไปร่ง สวนผลไม้และพื้นที่เกษตรกรรมต่างๆ สวน
สาธารณะและใกล้ชุมชน

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สํารวจพบทั้งสองอุทยาน
แห่งชาติ

นกปรอดเล็กตาขาว (Grey-eyed Bulbul)

S : 19-19.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Pycnonotidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Iole propinqua*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกปรอดเล็กตาขาว
(Grey-eyed Bulbul)

รูปร่างลักษณะ : มีหงอนสั้นๆ ตาสีขาวแกมเทา คิ้วสีน้ำตาลอ่อน ลำตัวด้านบนและด้านล่างสีน้ำตาล ทางสีน้ำตาลแดง กันน้ำตาลแกมเหลือง

เสียงร้อง : “อ้ายย” ยาวและดัง

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สัมผัสพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระजิบหน้าสีข้างแดง (Rufescent Prinia)

S : 10.5-12.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Cisticolidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Prinia rufescens*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิบหน้าสีข้างแดง
(Rufescent Prinia)

รูปร่างลักษณะ : หัวสีเทา คี้วยาวสีขาวเลยหลังตา ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเขียวโพล ขนปีกบินสีน้ำตาลแดง คอขาว ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลอ่อนแกมเหลือง ปลายหางด้านล่างขลิบดำและขาวช่วงฤดูผสมพันธุ์บริเวณหัวถึงท้ายทอยสีเทาเข้มขึ้น

เสียงร้อง : แหลม ดัง “ทืซ ทืซ ทืซ ทืซ”

ถิ่นอาศัย : พุ่มหญ้า ริมชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระจิบหน้าอกเทา (Grey-breasted Prinia)

S : 10-12

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Cisticolidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Prinia hodgsonii*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิบหน้าอกเทา

(Grey-breasted Prinia)

รูปร่างลักษณะ : คล้ายนกกระจิบหน้าสีข้างแดง แต่คิ้วขาว เฉพาะบริเวณหัวตาเท่านั้น ปากบางกว่า ปีกสีน้ำตาลแกมแดงน้อยกว่า ฤดูผสมพันธุ์ หัวสีเทาเข้ม ไม่มีคิ้วขาว คอขาว มีแถบสีเทาเข้มพาดอก

เสียงร้อง : “ทีชีส ทีชีส ทีชีส” “ชีส ชีส ชีส” ดังต่อเนื่องหลาย พยางค์

ถิ่นอาศัย : พุ่มหญ้า ริมชายป่า พื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่เปิดโล่ง ต่างๆ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สัมผัสพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระจิบธรรมดา (Common Tailorbird)

S : 11-13

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Orthotomus sutorius*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิบธรรมดา

(Common Tailorbird)

รูปร่างลักษณะ : หน้าปากและกระหม่อมสีน้ำตาลแดง คิ้วและหน้าสีขาวแกมเทา ลำตัวด้านบนมีสีเขียวคล้ำ ลำตัวด้านล่างขาว บางครั้งใต้คอเห็นเป็นสีดำโดยเฉพาะขณะร้อง คล้ายนกกระจิบคอดำแต่บริเวณกันเป็นสีขาวเพศผู้ขนชุดฤดูผสมพันธุ์หางคู่กลางยาวมากและปลายแหลม

เสียงร้อง : เสียง แหลม ดัง หลายเสียง เช่น “ชีวี่ป” “ชีป” “ดี” ต่อเนื่องหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ชายป่า ป่าละเมาะ สวนผลไม้ สวนสาธารณะใกล้ชุมชน

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระजิบคอดำ

S : 10.5-312

(Dark-necked Tailorbird)

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Orthotomus atrogularis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิบคอดำ

(Dark-necked Tailorbird)

รูปร่างลักษณะ : คล้ายนกกระจิบธรรมดาแต่กันเหลืองทั้งสองเพศ
นกเพศผู้ หน้าผากถึงท้ายทอยมีสีน้ำตาลแดง ข้างคอและอกสีดำแกมเทา
ลำตัวด้านบนสีเขียวแกมเหลืองสดกว่านกกระจิบธรรมดา นกเพศเมีย
ข้างคอและอกไม่มีแถบดำ

เสียงร้อง : “ตริ๊ด” ต่อเนื่องหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ป่าไผ่ ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบไม่บ่อย สำรวจพบเฉพาะอุทยาน
แห่งชาติผาแต้ม

นกกระจิดขาสีเนื้อ (Pale-legged Leaf Warbler)

S : 10

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phylloscopus tenellipes*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิดขาสีเนื้อ

(Pale-legged Leaf Warbler)

รูปร่างลักษณะ : คีวยาวสีขาวหรือขาวแกมเหลือง หัวและท้ายทอยเทาแตกต่างจากหลังและลำตัวด้านบนสีเขียวคล้ำตะโพกสีอ่อนกว่าส่วนอื่นเล็กน้อย ปีกมีแถบแคบๆ 2 แถบ หรืออาจเห็นชัดเพียงแถบเดียว ขาสีชมพูอ่อนหรือสีเนื้อ

เสียงร้อง : แหล่มสูง “ทิง” พยางค์เดียว คล้ายเสียงเคาะโลหะ

ถิ่นอาศัย : หากินตามพุ่มไม้ใกล้พื้นดิน ในป่าดิบ ป่าโปร่ง ป่าไผ่ และชายป่า ช่วงอพยพผ่านอาจพบใน สวนผลไม้และสวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อย ได้ยินเสียงบ่อยๆ ตามพื้นที่ค่อนข้างชื้นในพื้นที่

นกกระจิดเขียวปีกสองแถบ (Two -barred Warbler)

S : 12

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phylloscopus plumbeitarsus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิดเขียวปีกสองแถบ
(Two -barred Warbler)

รูปร่างลักษณะ : คล้ายนกกระจิดเขียวคล้ำมาก แต่แถบปีกเห็น 2 เส้นชัดเจนสีขาวแกมเหลือง แข้งและตีนสีชมพูอ่อน หรือ เทาแกมชมพู

เสียงร้อง : แหลม ไม่สั้นมาก “ซวี” “ซวี”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อย สำรวจพบบริเวณอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

นกกระจิดธรรมดา^{๔๖} (Yellow-browed Warbler)

S : 11-11.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phylloscopus inornatus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิดธรรมดา

(Yellow-browed Warbler)

รูปร่างลักษณะ : ไม่มีแถบกระหม่อมและแถบตะโพก ปากล่างสีเหลืองส้ม คิ้วยาวสีเหลืองแกมขาว แถบตาสีคล้ำ ปีกมีแถบ 2 เส้น ปลายขนโคนปีกสีขาวกว้างเห็นเป็นลายชัดเจน ขนลำตัวด้านบนสีเขียวคล้ำ ลำตัวด้านล่างสีขาวหรือแกมเหลืองอ่อน

เสียงร้อง : เสียงแหลม เล็ก ลั่นและ ดังต่อเนื่อง “ซวี๋ ซวี๋ ซวี๋ ซวี๋ ซวี๋ ซวี๋”

ถิ่นอาศัย : ป่าประเภทต่างๆ ดงไม้พุ่ม สวนผลไม้และสวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อยมาก สำนวณพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระจิดปากหนา^๗ (Radde's Warbler)

S : 13.5-14

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phylloscopus schwarzi*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิดปากหนา
(Radde's Warbler)

รูปร่างลักษณะ : คิ้วยาวสีขาว หัวคิ้วสีขาวแกมน้ำตาลเหลือง ขนาดใหญ่กว่านกกระจิดขนสีน้ำตาลชนิดอื่น ปากหนา แข็งและตื้นหนากว่า นกกระจิดสีคล้ำและนกกระจิดอกลายเหลือง ต่างจากนกกระจิดสีคล้ำที่ กันสีน้ำตาลแกมส้มเข้มแตกต่างจากท้อง แข็งและตื้นสีชมพูเข้ม หรือส้ม แกมเหลืองคล้ำ

เสียงร้อง : “ตุก” หรือ “แต๊ก”

ถิ่นอาศัย : ไม้พุ่มในป่าโปร่ง ชายป่า ป่าละเมาะและทุ่งหญ้า

สถานภาพ : นกอพยพ พบค่อนข้างบ่อย สำนวนพบบริเวณอุทยาน แห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

นกกระจิดสีคล้ำ (Dusky Warbler)

S : 12-12.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phylloscopus fuscatus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิดสีคล้ำ

(Dusky Warbler)

รูปร่างลักษณะ : ปากล่างสีอ่อน คีวยาวสีขาวและแกมน้ำตาลส้ม ทางด้านท้าย ขนคลุมหูแกมน้ำตาลส้มเล็กน้อย ขนลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเขียวมะกอก ขนลำตัวด้านล่างสีขาวย่นแกมสีน้ำตาลเหลืองบริเวณข้างอก สีข้างและกัน ค่ายนกกกระจิดปากหนามากแต่ขนาดเล็กกว่า ปากบางกว่าเล็กน้อย กันและท้องสีไม่แตกต่างกัน

เสียงร้อง : ห้วนสั้น “แต่กซ” หรือ “ดักซ”

ถิ่นอาศัย : พุ่มไม้ ดงหญ้า มักพบใกล้แหล่งน้ำในที่ราบ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อย สำรวจพบบริเวณอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

นกพงใหญ่พันธุ์ญี่ปุ่น (Oriental Reed Warbler)

S : 18-20

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Acrocephalus orientalis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกพงใหญ่พันธุ์ญี่ปุ่น

(Oriental Reed Warbler)

รูปร่างลักษณะ : ปากล่างสีเนื้อแกมส้มปลายสีดำ คิ้วยาวสีขาว แถบตาดำ ขนลำตัวด้านบนน้ำตาลแกมเขียวโพล คอและลำตัวด้านล่างขาว ออกมีขีดสีเทาจางๆ สีข้างและกันน้ำตาลแกมเหลืองเข้ม ปลายหางมีแต้มขาว หรือขาวแกมน้ำตาล ขณะเกาะขนปลายปีกยาวกว่าเมื่อเทียบกับปลายขน โคนปีก

เสียงร้อง : ลั่น “ทืซ” ต่อเนื่องกันหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ดงหญ้าสูง ในพื้นที่ชุ่มน้ำ ทุ่งนา พื้นที่เกษตรกรรมและ ป่าละเมาะใกล้น้ำ

สถานภาพ : นกอพยพ เป็นนกพลงขนาดใหญ่ที่พบบ่อยที่สุด สํารวจ พบบริเวณอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

นกjabดินอกกลาย (Puff-throated Babbler)

S : 16-18

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Pellorneum ruficeps*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกjabดินอกกลาย

(Puff-throated Babbler)

รูปร่างลักษณะ : หน้าผากถึงท้ายทอยสีน้ำตาลแดงเข้ม คิ้วสีขาวหรือน้ำตาลแกมเหลือง หน้าสีน้ำตาล ลำตัวด้านล่างขาวมีลายขีดใหญ่สีน้ำตาลแกมเขียว ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเขียว

เสียงร้อง : เสียง แหลม ดัง 3 พยางค์ “ปี ปี ปี้ว” และเสียง แหลม เพราะ ต่อเนื่องหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : หากินด้วยการกระโดดบนพื้นดิน ป่าโปร่ง ชายป่า ป่าไผ่

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สำนวณพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระรางหัวหงอก

S : 29

(White-crested Laughingthrush)

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Garrulax leucolophus*

ชื่อสามัญ (Common name) : นกกระรางหัวหงอก

(White-crested Laughingthrush)

รูปร่างลักษณะ : หัวมีหงอนตั้ง แขนดำสีดำ หัว ออกและลำตัวด้าน
ล่างสีขาว ท้ายทอยและหลังตอนบนสีเทา ลำตัวด้านบน สีข้างและกันสี
น้ำตาลแดง หางสีน้ำตาลแกมเทา

เสียงร้อง : เสียงดัง มักร้องรับกันทั้งฝูง “เจ๊ก กาโหวก”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ป่าไผ่

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่ง
ชาติ

นกกินแมลงกระหม่อมแดง (Chestnut-capped Babbler)

S : 16-17

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Timalia pileata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกินแมลงกระหม่อมแดง
(Chestnut-capped Babbler)

รูปร่างลักษณะ : ปากหนาสีดำ กระหม่อมถึงท้ายทอยสีน้ำตาลแดง คิ้วสีขาว แถบตาลันๆ สีดำ ข้างหัว คอและอกสีขาวมีลายขีดดำเป็นเส้นเล็กๆ กระจาย ท้องสีน้ำตาลแกมเหลือง ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล หางค่อนข้างยาวมีลายบังดำจางๆ นกไม่เต็มวัย กระหม่อมสีน้ำตาล ปากสีเนื้อแกมดำ

เสียงร้อง : แหลม ดัง “วี วี วี อิด-อิด”

ถิ่นอาศัย : พุ่มหญ้า ป่าละเมาะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบบริเวณอุทยานแห่งชาติ
ผาแต้ม

นกกินแมลงอกเหลือง (Striped Tit Babbler)

S : 12.5-14

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Macronous gularis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกินแมลงอกเหลือง

(Striped Tit Babbler)

รูปร่างลักษณะ : หน้าปากถึงกระหม่อมน้ำตาลแดง มีแถบตาดำ หรือสีคล้ำ คิ้วและลำตัวด้านล่างสีเหลืองอ่อนมีขีดดำเล็กๆ กระจายตั้งแต่คอ ถึงท้องตอนบน ลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแกมเขียวไพล ปีกและหางแกมน้ำตาลแดง

เสียงร้อง : แหลมดังและลากเสียงเล็กน้อย “ตวิ๊ด ตวิ๊ด” คล้ายนก กระจิบคอดำ หรือก้องดัง “ซี่ป-จวบจวบจวบจวบ” หรือ “จ๊ับ จวบจวบจวบ” หรือเสียงแหบ “อแอ๊ดดด”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบค่อนข้างโปร่ง ป่าโปร่ง ชายป่า ป่าไผ่

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกาฝากปากหนา (Thick-billed Flowerpecker)

S : 10

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Nectariniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dicaeum agile*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกาฝากปากหนา

(Thick-billed Flowerpecker)

รูปร่างลักษณะ : ปากหนา ตาสีน้ำตาลแดง ลำตัวด้านบนสีน้ำตาล แถบหนวดและลำตัวด้านล่างสีขาว เส้นจากมุมปาก ขีตบนอกและสีข้างสีน้ำตาลจางๆ แต่เห็นได้ชัดเจน ปลายขนหางค่อนข้างสีขาว

เสียงร้อง : “พัว” แหลม เบา ลั่น ติดต่อกันหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกาฝากกันเหลือง (Yellow-vented Flowerpecker)

S : 10

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Nectariniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dicaeum chrysorrheum*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกาฝากกันเหลือง

(Yellow-vented Flowerpecker)

รูปร่างลักษณะ : ลำตัวด้านบนสีเหลืองแกมเขียว ขนปีกบินและหางสีดำ ตาน้ำตาลแดง หัวตา และลำตัวด้านล่างสีขาวตัดกับลายขีดดำ เรียงกันเป็นเส้น บริเวณกันมีสีเหลืองสด

เสียงร้อง : แหลม แหบ เล็ก ดัง “ติป/ส” ต่อเนื่องกันหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกาฝากสีชมพูสวน (Scarlet-backed Flowerpecker)

S : 8.5-9

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Nectariniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dicaeum cruentatum*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกาฝากสีชมพูสวน

(Scarlet-backed Flowerpecker)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ ข้างหัว ออกตอนบน หลังและหางมีสีดำ หน้าผากถึงตะโพกเป็นแถบยาวสีแดงสด คอ กลางอกและลำตัวด้านล่างสีขาว สีข้างเทาแกมดำ นกเพศเมีย หัวและลำตัวด้านบนสีน้ำตาลปึกและหางสีดำ ตะโพกและขนคลุมหางสีแดงสด ลำตัวด้านล่างสีขาวแกมเทา

เสียงร้อง : แหลม ลั่น ดัง ชิด ชิด ชิด ชิด ชิด ต่อเนื่องกันหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง ชายป่า สวนผลไม้ สวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่นพบบ่อยมาก สัมผัสพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกินป्लीแก้มสีทับทิม (Ruby-cheeked Sunbird)

S : 10.5-11

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Nectariniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Anthreptes singalensis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกินป्लीแก้มสีทับทิม

(Ruby-cheeked Sunbird)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้หัวและลำตัวด้านบนสีเขียวเหลือบเป็นมัน แก้มสีน้ำตาลแดง คอและอกตอนบนสีส้ม อกตอนล่างและท้องสีเหลือง นกเพศเมีย ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมเขียว คอและอกสีอ่อนกว่าตัวผู้เล็กน้อย

เสียงร้อง : แหลม เร็ว ดัง “สวี๊ด ทิ ชี ชิวลิช ชี สวี๊ด สวี๊ด สทิ ชี ชิว...” ต่อเนื่องไปเรื่อยๆหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย พบเฉพาะอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกกินปลีอกเหลือง (Olive-backed Sunbird)

S : 11.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Nectariniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Nectarinia jugularis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกินปลีอกเหลือง

(Olive-backed Sunbird)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ลำตัวด้านบนสีเขียวแกมน้ำตาล หน้าผาก คอถึงอกสีน้ำตาลเงินเข้มเหลือบเป็นมันตอนล่างมีแถบสีน้ำตาลแดง ลำตัวด้านล่างสีเหลืองสด ขอบหางคู่บนอกและใต้หางสีขาว นกเพศผู้พลัดขน คิ้วสีเหลือง มีสีน้ำตาลเงินเข้มเฉพาะกลางคอถึงกลางอก นกเพศเมีย ลำตัวด้านบนสีเขียวลำตัวแกมเหลือง คิ้วสีเหลือง ลำตัวด้านล่าง ขอบหางคู่บนอกและใต้หางสีขาว

เสียงร้อง : ร้องหลายเสียง แหลมใส เช่น “สวืท สวืท ที ที ที” “สวืท สวืท สวืท สวืท”, “สวืท ลีลิลี ลีลิลี”, “ลืป” ดังต่อเนื่องกันหลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง พื้นที่เกษตรกรรม สวนผลไม้และสวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อยมาก สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระตีดตะโพกขาว^๗ (White-rumped Munia)

S : 11-11.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Passeridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Lonchura striata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระตีดตะโพกขาว

(White-rumped Munia)

รูปร่างลักษณะ : ปากสีเทา บริเวณตะโพกและท้องมีสีขาว ตัดกับหัว ออกและลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเข้ม หน้าและปีกสีน้ำตาลดำ มีลายขีดสีอ่อนที่หลังและอก ปลายขนหางเป็นดิ่งแหลมกว่าชนิดอื่น

เสียงร้อง : แหลม เบา ต่อเนื่องกันค่อนข้างเร็ว “ฟีด ฟี ฟี ฟี ฟี”

ถิ่นอาศัย : พุ่มหญ้า พื้นที่เกษตรกรรม ป่าละเมาะ ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกเต้าลมหลังเทา

(Grey Wagtail)

S : 19

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Passeridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Motacilla cinerea*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเต้าลมหลังเทา
(Grey Wagtail)

รูปร่างลักษณะ : บริเวณคิ้วสีขาวยาว แคบๆ หัวและลำตัวด้านบนสีเทา ปีกดำมีลายจากขอบขนโคนปีกขาว คอและท้องขาว ท้องแกมเหลืองและเข้มขึ้นที่ก้น ตะโพกเหลือง เห็นได้ชัดเจนบิน ทางเรียวยาวสีดำขอบหางคู่บนอกมีสีขาว ขนบนปีกมีแถบสีขาว นกเพศผู้ในฤดูผสมพันธุ์ คิ้วและแถบหนวดขาวชัดเจน คอและอกตอนบนดำ ลำตัวด้านล่างเหลืองสดขึ้น

เสียงร้อง : ลั่น แหลม ดังต่อเนื่อง “ซิส ซิส ซิส ซิส” มักได้ยินเสียงร้องเสมอๆขณะบิน

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เปิดโล่งในป่าโปร่ง ชายป่า มักพบใกล้น้ำ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกอุ้มบาตร (White Wagtail)

S : 15-16

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Passeridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Motacilla alba*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกอุ้มบาตร (White Wagtail)

รูปร่างลักษณะ : นกลำตัวสีขาวสลับดำเด่นชัด ที่พบในพื้นที่คือ ชนิดย่อย *leucopsis* ลำตัวด้านล่างขาว กระหม่อม ท้ายทอย ลำตัวด้านบนและแถบอกสีดำ ขนคลุมปีกด้านบนและขอบขนโคนปีกสีขาว ขอบหางสีขาว ฤดูผสมพันธุ์แถบสีดำที่อกใหญ่ขึ้น ขอบต่อเนื่องกับสีดำข้างอก นกเพศเมียคล้ายตัวผู้ แต่ลำตัวด้านบนมีสีเทา

เสียงร้อง : ลั่น แหลม ดังต่อเนื่อง “ซลี ซีส”

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เปิดโล่งต่างๆ โดยเฉพาะพื้นที่ชุ่มน้ำ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อย สํารวจพบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกจาบคาหัวเขียว (Blue-tailed Bee-eater)

S : 30

อันดับ (Order) : Coraciiformes

วงศ์ (Family) : Meropidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Merops philippinus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกจาบคาหัวเขียว

(Blue-tailed Bee-eater)

รูปร่างลักษณะ : หัวเขียวแกมน้ำตาลแดง แถบตาลดำ ได้แถบตาและคางขาวแกมเหลือง คอและอกตอนบนสีส้มแกมน้ำตาล ตะโพกฟ้าขาวหางสีฟ้า หางคู่กลางยาว

เสียงร้อง : แหลม “รีริบ รีริบ” และ “ซริบ ซริบ”

ถิ่นอาศัย : พื้นที่เปิดโล่งใกล้น้ำ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น นกอพยพผ่านและนกอพยพที่พบบ่อย

นกชายเลนเขียว (Green Sandpiper)

S : 21-24

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Scolopacidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Tringa ochropus*

ชื่อสามัญ (Common name) : นกชายเลนเขียว

(Green Sandpiper)

รูปร่างลักษณะ : ขาค่อนข้างสั้นสีเขียวคล้ำ หรือเขียวแกมเหลือง หัวและอกสีน้ำตาลแกมเทา ค่อนข้างตัดกับอกด้านล่างและท้องขาว หวดาขาวหรือเป็นคิ้วสั้นๆ ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลเข้ม ขณะเกาะปลายปีกยาวเสมอปลายหางหรือยาวกว่าเล็กน้อย ขณะบินเห็นหางขาวมีลายพาดดำหนา 3-4 แถบที่ปลายหาง

เสียงร้อง : “วัด-วัด-วัด”

ถิ่นอาศัย : ส่วนใหญ่พบตามแหล่งน้ำจืด ทุ่งนา น้ำขัง

สถานภาพ : นกอพยพ พบค่อนข้างบ่อย พบเพียงครั้งเดียวบริเวณอ่างเก็บน้ำเล็กๆ ในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม และถือเป็นการแพร่กระจายแห่งใหม่ของนกชนิดนี้ในประเทศไทย

นกเค้ากระ (Collared Owlet)

S : 16-16.5

อันดับ (Order) : Strigiformes

วงศ์ (Family) : Strigidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Glaucidium brodiei*

ชื่อสามัญ (Common name) : นกเค้ากระ

(Collared Owlet)

รูปร่างลักษณะ : นกเค้าขนาดเล็กมาก ตาเหลือง หน้าสีคล้ำกว่า นกเค้าโม่ง มีคิ้วบางๆ สีขาวเหนือตา ห้วนน้ำตาลเข้มมีลายจุดเล็กสีน้ำตาล เหลือง ท้ายทอยมีลวดลายคล้ายตาปปลอมเพื่อหลอกศัตรู ลำตัวด้านบน น้ำตาลมีลายน้ำตาลแดงคล้ำกระจาย ออกและสีข้างมีลายแถบใหญ่สี น้ำตาลแดงคล้ำ ท้องขาว

เสียงร้อง : เป็นจังหวะต่อเนื่อง 4 พยางค์ “ตุ๊ด ตุ๊ด-ตุ๊ด-ตุ๊ด”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าดิบค่อนข้างโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบน้อย พบเพียงครั้งเดียวที่อุทยาน แห่งชาติผาแต้ม

นกแก้วหัวแพร (Blossom-headed Parakeet)

S : 33

อันดับ (Order) : Psittaciformes

วงศ์ (Family) : Psittacidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Psittacula roseata*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกแก้วหัวแพร

(Blossom-headed Parakeet)

รูปร่างลักษณะ : ขนาดเล็กกว่านกแก้วอื่นๆ จะงอยปากบนสีเหลือง ปากล่างดำ ขนลำตัวมีสีเขียว หัวไหล่มีแถบแดงเล็กๆ หางสีฟ้าปลายเหลือง เพศผู้บริเวณ หน้ามีสีชมพู ท้ายทอยสีเทา คอสีดำต่อเนื่องเป็นวงรอบคอ เพศเมีย บริเวณหัวสีเทา รอบคอสีออกเหลือง

เสียงร้อง : ก้อง แหลมแต่เบากว่านกแก้วอื่นๆ “พวี”

ถิ่นอาศัย : ป่าผลัดใบ ชายป่าดิบ บางครั้งพบในพื้นที่เกษตรกรรม

สถานภาพ : นกประจำถิ่นพบน้อย พบฝูงเล็กๆ บริเวณริมแม่น้ำ โขงริมเขตอุทยานแห่งชาติผาแต้ม เป็นนกรายงานใหม่ในพื้นที่

เหยี่ยวนกกระจอกเล็ก (Besra)

S : 26-32

อันดับ (Order) : Ciconiiformes

วงศ์ (Family) : Accipitridae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Accipiter virgatus*

ชื่อสามัญ (Common Name) : เหยี่ยวนกกระจอกเล็ก
(Besra)

รูปร่างลักษณะ : นกเพชู้ ตาสีแดง หัวและลำตัวด้านบนน้ำตาลแกมเทาเข้มมากกว่าชนิดอื่นๆ เส้นกลางคอดำ คอและอกตอนบนมีลายขีดหน้าสีน้ำตาลเข้ม อกตอนล่างและท้องมีลายขวางค่อนข้างหนาสีส้มแกมน้ำตาล ขณะบินปีกค่อนข้างสั้นและกว้าง ใต้หางมีแถบขวางสีเข้ม 3 แถบชัดเจน นกเพศเมีย ตาสีเหลือง ลำตัวด้านบนสีน้ำตาลแกมดำ หัวและท้ายทอยสีเข้มมากหรือเป็นสีดำแตกต่างจากหลัง นกไม่เต็มวัยจำแนกได้ยากจากเหยี่ยวนกเขาชริตราและเหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่นแต่หัวและท้ายทอยเข้มแตกต่างจากหลัง เส้นใต้คอชัดเจนกว่า ลายขีดที่อกดำ ขณะบินปลายปีกค่อนข้างทู่

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบไม่บ่อย

นกกระจับหน้าสีน้ำตาล (Brown Prinia)

S : 14.5-18

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Cisticolidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Prinia polychroa*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจับหน้าสีน้ำตาล
(Brown Prinia)

รูปร่างลักษณะ : ขนาดใหญ่กว่าชนิดอื่น หางยาวไม่มีปลายสีขาว ลำตัวสีน้ำตาล ไม่มีคิ้วสีขาวหรือสีอ่อน หัวและท้ายทอยและหลังมีลายขีดสีเข้ม ปากสีน้ำตาลหรือสีเนื้อ นกเพศผู้ช่วงฤดูผสมพันธุ์ ปากดำ ขนลำตัวแกมสีเทา ลายสีเข้มจางลง

เสียงร้อง : ดัง ติดต่อกัน “ทซิป ซิป ซิป”

ถิ่นอาศัย : ทุ่งหญ้า ในป่าเต็งรังและป่าสน

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบไม่บ่อยหรือพบบ่อยในบางพื้นที่

นกขมิ้นน้อยปีกสีเขียว (Great Iora)

S : 15.5-17

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Aegithina lafresnayei*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกขมิ้นน้อยปีกสีเขียว
(Great Iora)

รูปร่างลักษณะ : คล้ายนกขมิ้นน้อยธรรมดา แต่ขนาดใหญ่กว่า ปากใหญ่และยาวกว่า เรียบไม่มีแถบขาวหรือเหลือง นกเพศผู้ หัว ลำตัวด้านบนและหางสีเหลืองแกมเขียว หน้าและลำตัวด้านล่างสีเหลือง ชนิดย่อย *lafresnayei* กระหม่อม ท้ายทอย ลำตัวด้านบนและหาง มีสีดำ ลำตัวด้านล่างสีเหลืองเข้มกว่า วงรอบตาเหลืองชัดเจนกว่า นกเพศเมีย สีคล้ำกว่าตัวผู้ ชนิดย่อย *lafresnayei* ปีกและหางดำ

เสียงร้อง : กังวาน ใส “ซั้ว ซั้ว ซั้ว ซั้ว ซั้ว”

ถิ่นอาศัย : ป่าโปร่ง ป่าดิบ

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย สํารวจพบเฉพาะในอุทยานแห่งชาติผาแต้ม

นกนางแอ่นผาสีคล้ำ (Dusky Crag-Martin)

S : 13-14

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Hirundinidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Hirundo concolor*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกนางแอ่นผาสีคล้ำ
(Dusky Crag-Martin)

รูปร่างลักษณะ : ขนลำตัวสีน้ำตาลแกมดำ คอและอกสีอ่อนกว่าเล็กน้อย คอมีขีดสีเข้มกระจาย เกือบปลายขนหางแต่ละเส้นยกเว้นคู่นอกสุดและในสุดมีจุดขาว 1 จุด เรียงกันเป็นแถบ

ถิ่นอาศัย : ส่วนใหญ่พบในพื้นที่ใกล้หน้าผา อาจพบบินรวมฝูงกับนกนางแอ่นชนิดอื่น

สถานภาพ : นกประจำถิ่นพบไม่บ่อย พบเป็นคู่หรือฝูงเล็กๆ บริเวณริมหน้าผาในพื้นที่โดยเฉพาะบริเวณผาชะนะโต เป็นแหล่งแพร่กระจายแห่งใหม่ของนกชนิดนี้ในประเทศไทย

นกเงี้ยวบั้งใหญ่ (Black-winged Cuckooshrike)

S : 21.5-25.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Corvidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Coracina melaschistos*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกเงี้ยวบั้งใหญ่

(Black-winged Cuckooshrike)

รูปร่างลักษณะ : นกเพศผู้ ปีกสีดำตัดกับขนลำตัวสีเทา ตะโพกสีเทาอ่อนกว่า ท้องตอนล่างและกันสีขาว หางเป็นชั้นสีดำตอนปลายสีขาว นกเพศเมีย รอบตาสีขาวไม่ต่อเนื่อง หน้าและลำตัวด้านล่างมีลายขวางสีดำ

เสียงร้อง : “วี วี จ้ว จ้ว...วี วี จ้ว” แหลม ไส ช้าและชัดเจน

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย ช่วงอพยพพบในป่าโปร่ง สวนสาธารณะในที่ราบ พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระจิตเขียวคล้า^๗ (Greenish Warbler)

S : 12

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phylloscopus trochiloides*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิตเขียวคล้า

(Greenish Warbler)

รูปร่างลักษณะ : คล้ายนกกระจิตหัวโลกเหนือแต่ปากสั้นและบางกว่า ปากล่างสีชมพูหรือส้มปลายไม่ดำ คี้นยาวสีขาวแกมเหลือง แถบตาสีคล้า แถบปีกขาวมีเพียงเส้นเดียว แต่อาจเห็น 2 เส้นในช่วง fresh plumage ลำตัวด้านล่างขาว ออกแกมเทา แข็งและตีนสีคล้า

เสียงร้อง : .แหลม ลั่น ดังต่อเนื่อง “ขรี ขรี ขรี ชี ชี ชี ชี ชี ชี วี วี ชี” “จู้”

ถิ่นอาศัย : หากินบนต้นไม้ในป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อย สำรวจพบเฉพาะอุทยานแห่งชาติ มุกดาหาร(ภูผาเทิบ)

นกภูหงอนทองขาว (White-bellied Yuhina)

S : 12-13.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Yuhina zantholeuca*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกภูหงอนทองขาว

(White-bellied Yuhina)

รูปร่างลักษณะ : ปากสีเนื้อ หงอนบนหัวยาวและแหลมกว่าชนิดอื่น หัวและลำตัวด้านบนสีเหลืองแกมเขียวอ่อน ข้างแก้มและลำตัวด้านล่างสีขาว กันสีเหลือง

เสียงร้อง : แหลม แหบ “ซึ๊ส ซึ๊ส ซึ๊ส ซึ๊ส ซึ๊ส ซึ๊ส”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบบ่อย พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกระจิดหางขาวใหญ่^{๖๗} (Blyth's Leaf Warbler)

S : 11.5-12

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phylloscopus reguloides*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิดหางขาวใหญ่

(Blyth's Leaf Warbler)

รูปร่างลักษณะ : ปากล่างสีส้มปลายดำ คิ้วสีขาวแกมเหลือง แถบตาลึคล้ำ กระหม่อมสีเทาแกมเขียวมีแถบกลางสีอ่อน แถบปีก 2 เส้นสีเหลือง ลำตัวด้านล่างสีขาวแกมเหลืองอ่อน มีขีดเหลืองจางๆ คล้ายนกกระจิดหางขาวเล็กมากแต่ใต้หางขณะหุบสีเทามีเส้นขาวตรงกลางจากขอบครีบนั่นในสีขาว

เสียงร้อง : แหลมเล็ก หลายพยางค์ “วื๊ว ชี ชี ชี ชี วื๊ว”... “วื๊ว ชี วื๊ว ชี วื๊ว” “ป๊ว ชี”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ป่าโปร่ง ชายป่า

สถานภาพ : นกอพยพ พบเพียงครั้งเดียวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติมุกดาหาร เป็นการแพร่กระจายแหล่งใหม่ของนกชนิดนี้ในประเทศไทย

นกกระจิดขั้วโลกเหนือ (Arctic Warbler)

S : 12.5-13

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Sylviidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Phylloscopus borealis*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกระจิดขั้วโลกเหนือ
(Arctic Warbler)

รูปร่างลักษณะ : ปากยาว ปากล่างสีชมพูหรือส้มปลายดำ คิ้วขาว สีขาวแกมเหลืองอ่อน แแถบตาสีคล้ำ หัวและลำตัวด้านบนสีเขียวคล้ำ แถบปีกแคบยาวสีขาวแกมเหลืองอ่อน หรือน้ำตาลอ่อน บางตัวอาจเห็น 2 แถบ ลำตัวด้านล่างสีขาว ออกและข้างอกสีแกมเทา

เสียงร้อง : “ขรี” รัว ต่อเนื่อง แหลมเล็ก และ “ซิป” ต่อเนื่อง หลายพยางค์

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบค่อนข้างโปร่ง ป่าโปร่ง ชายป่า ป่าชายเลน สวนผลไม้และสวนสาธารณะ

สถานภาพ : นกอพยพ พบบ่อย พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

นกกาฝากสีเรียบ (Plain Flowerpecker)

S : 8-8.5

อันดับ (Order) : Passeriformes

วงศ์ (Family) : Nectariniidae

ชื่อวิทยาศาสตร์ (Scientific Name) : *Dicaeum concolor*

ชื่อสามัญ (Common Name) : นกกาฝากสีเรียบ
(Plain Flowerpecker)

รูปร่างลักษณะ : ปากแหลมสีดำ คล้ายตัวเมียของนกกาฝากชนิดอื่น แต่หัวและลำตัวด้านบนมีน้ำตาลเรียบๆ ตาสีดำ ข้างแก้มและลำตัวด้านล่างสีน้ำตาลแกมเหลืองอ่อนกว่าลำตัวด้านบนเล็กน้อย

เสียงร้อง : แหลม เล็ก ต่อเนื่องกัน “ติส ลิส ลิลลิล” และ “ทุ วิส ทุ วิส ทุ วิส”

ถิ่นอาศัย : ป่าดิบ ชายป่า

สถานภาพ : นกประจำถิ่น พบค่อนข้างบ่อย พบทั้งสองอุทยานแห่งชาติ

อันดับ วงศ์ และชนิดนก

ที่สำรวจพบในพื้นที่อุทยานแห่งชาติเขาแต้มและอุทยานแห่งชาติมุกดาหาร

Galliformes

Phasianidae

Gallus gallus

ไก่ป่า Red Junglefowl

Piciformes

Picidae

Dendrocopos canicapillus

นกหัวขวานต่างแกระ

Grey-capped Woodpecker

Chrysocolaptes lucidus

นกหัวขวานสีน้ำหลังทอง

Greater Flameback

Megalaimidae

Megalaima lineata

นกโพรดกธรรมดา Lineated Barbet

Megalaima haemacephala

นกตีทอง Coppersmith Barbet

Upupiformes

Upupidae

Upupa epops

นกกระรางหัวขวาน Common Hoopoe

Coraciiformes

Coraciidae

Coracias benghalensis

นกตะขาบทุ่ง Indian Roller

Halcyonidae

Ceyx erithacus

นกกระเต็นหัวดำ Black-capped Kingfisher

Meropidae

Merops orientalis

นกจาบคาเล็ก Green Bee-eater

Merops viridis

นกจาบคาคอสีฟ้า

Blue-throated Bee-eater

Merops philippinus

นกจาบคาหัวเขียว Blue-tailed Bee-eater

Merops leschenaulti

นกจาบคาหัวสีส้ม

Chestnut-headed Bee-eater

Cuculiformes

Cuculidae

Phaenicophaeus tristis

นกบั้งรอกใหญ่ Green-billed Malkoha

Centropus sinensis

นกกระปูดใหญ่ Greater Coucal

Psittaciformes

Psittacidae

Loriculus vernalis

นกหกเล็กปากแดง

Vernal Hanging Parrot

Psittacula roseata

นกแก้วหัวแพร

Blossom-headed Parakeet

Apodiformes

Apodidae

Hirundapus giganteus

นกแอ่นใหญ่หัวตาขาว

Brown-backed Needletail

Apus pacificus

นกตะโพกขาวหางแฉก Fork-tailed Swift

Apus affinis

นกแอ่นบ้าน House Swift

Cypsiurus balasienis

นกแอ่นตาล Asian Plam Swift

Strigiformes

Strigidae

Glaucidium brodiei

นกเค้ากระ Collared Owlet

Glaucidium cuculoides

นกเค้าโมง Asian Barred Owlet

Columbiformes

Columbidae

Streptopelia orientalis

นกเขาพม่า Oriental Turtle Dove

Streptopelia chinensis

นกเขาใหญ่ Spotted Dove

Geopelia striata

นกเขาขาว Peaceful Dove

Chalcophaps indica

นกเขาเขียว Emerald Dove

Ducula aenea

นกกลมพู, นกกลมพูเขียว

Green Imperial Pigeon

Gruiformes

Rallidae

Amauornis phoenicurus

นกกวัก White-breasted Waterhen

Ciconiiformes

Scolopacidae

Tringa ochropus

นกชายเลนเขียว Green Sandpiper

Burhinidae

Burhinus oedicnemus

นกกระแตผิเล็ก Eurasian Thick-knee

Charadriidae

Vanellus duvaucelii

นกกระแตหาด River Lapwing

Vanellus indicus

นกกระแตแต้แว๊ด Red-watled Lapwing

Accipitridae

Accipiter gularis

เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น

Japanese Sparrowhawk

Butastur liventer

เหยี่ยวปีกแดง Rufous-winged Buzzard

Spilornis cheela

เหยี่ยวรุ้ง Crested Serpent Eagle

Accipiter badius

เหยี่ยวนกเขาชิดรา Shikra

Accipiter virgatus

เหยี่ยวนกกระจอกเล็ก Besra

Butastur indicus

เหยี่ยวหน้าเทา Grey-faced Buzzard

Aviceda leuphotes

เหยี่ยวกิ้งก่าสีดำ Black Baza

Pernis ptilorhynchus

เหยี่ยวผึ้ง Oriental Honey Buzzard

Accipiter soloensis

เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน

Chinese Sparrowhawk

Accipiter trivirgatus

เหยี่ยวนกเขาทอง Besra

Falco peregrinus

เหยี่ยวเพเรกริน Peregrine Falcon

Ardeidae

Ardeola bacchus

นกยางกรอกพันธุ์จีน Chinese Pond Heron

Passeriformes

Irenidae

Chloropsis cochinchinensis

นกเขียวก้านทองปีกสีฟ้า

Blue-winged Leafbird

Laniidae

Lanius cristatus

นกอีเสือสีน้ำตาล Brown Shirke

Corvidae

Crocorhynchos

อีกา Large-billed Crow

Garrulus glandarius

นกปีกลายสีก็อด Eurasian Jay

<i>Eurocissa erythrorhyncha</i>	นกขุนแผน Red-billed Blue Magpie
<i>Dendrocitta vagabunda</i>	นกกะลิงเซียด Rufous Treepie
<i>Oriolus chinensis</i>	นกขมิ้นท้ายทอยดำ Black-naped Oriole
<i>Coracina melaschistos</i>	นกเฉี่ยวบั้งใหญ่ Black-winged Cuckooshrike
<i>Coracina macei</i>	นกขี้เถ้าใหญ่ Large Cuckooshrike
<i>Pericrocotus flammeus</i>	นกพญาไฟใหญ่ Scarlet Minivet
<i>Pericrocotus divaricatus</i>	นกพญาไฟสีเทา Ashy Minivet
<i>Pericrocotus roseus</i>	นกพญาไฟสีกุหลาบ Rosy Minivet
<i>Dicrurus leucophaeus</i>	นกแซงแซวสีเทา Ashy Drongo
<i>Dicrurus aeneus</i>	นกแซงแซวเล็กเหลือบ Bronzed Drongo
<i>Dicrurus hottentottus</i>	นกแซงแซวหงอนขน Spangled Drongo
<i>Dicrurus paradiseus</i>	นกแซงแซวหางบ่วงใหญ่ Greater Racket-tailed Drongo
<i>Hypothymis azurea</i>	นกจับแมลงจุกดำ Black-naped Monarch
<i>Terpsiphone paradis</i>	นกแซวสวรรค์ Asian Paradise-Flycatcher
<i>Aegithina tiphia</i>	นกขมิ้นน้อยธรรมดา Common Iora
<i>Aegithina lafresnayei</i>	นกขมิ้นน้อยปีกสีเรียบ Great Iora
Muscicapidae	
<i>Monticola rufiventris</i>	นกกระเบื้องผา Blue Rock-Thrush
<i>Ficedula parva</i>	นกจับแมลงคอแดง Red-throated Flycatcher
<i>Muscicapa sibirica</i>	นกจับแมลงสีคล้ำ Dark-sided Flycatcher
<i>Muscicapa dauurica</i>	นกจับแมลงสีน้ำตาล Asian Brown Flycatcher
<i>Cyornis tickelliae</i>	นกจับแมลงอกส้มท้องขาว Tickell's Blue Flycatcher
<i>Cyornis hainanus</i>	นกจับแมลงอกสีฟ้า Hainan Blue Flycatcher
<i>Culicicapa ceylonensis</i>	นกจับแมลงหัวเทา Grey-headed Flycatcher
<i>Saxicola torquata</i>	นกยอดหญ้าหัวดำ Siberian Stonechat
<i>Saxicola caprata</i>	นกยอดหญ้าสีดำ Pied Bushchat
<i>Copsychus malabaricus</i>	นกทางเขนดง White-rumped Shama
<i>Luscinia cyane</i>	นกเขนน้อยไขปี่เรีย Siberian Blue Robin Sturnidae
<i>Sturnus nigricollis</i>	นกกิ้งโครงคอดำ Black-collared Starling
<i>Gracula religiosa</i>	นกขุนทอง Hill Myna
Hirundinidae	
<i>Hirundo concolor</i>	นกนางแอ่นผาสีคล้ำ Dusky Crag-Martin
<i>Hirundo concolor</i>	นกนางแอ่นบ้าน House Swallow
<i>Hirundo smithii</i>	นกนางแอ่นหางลวด Wire-tailed Swallow
<i>Hirundo striolata</i>	นกนางแอ่นลาย Striated Swallow
Pycnonotidae	
<i>Pycnonotus atriceps</i>	นกปรอดทอง Black-headed Bulbul
<i>Pycnonotus melanicterus</i>	นกปรอดเหลืองหัวจุก Black-crested Bulbul

<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	นกปรอดคอลาย Stripe-throated Bulbul
<i>Pycnonotus blanfordi</i>	นกปรอดสวน Streak-eared Bulbul
<i>Iole propinqua</i>	นกปรอดเล็กตาขาว Grey-eyed Bulbul
Cisticolidae	
<i>Prinia polychroa</i>	นกกระจับหญ้าสีน้ำตาล Brown Prinia
<i>Prinia rufescens</i>	นกกระจับหญ้าสีข้างแดง Rufescent Prinia
<i>Prinia hodgsonii</i>	นกกระจับหญ้ายอกเทา Grey-breasted Prinia
Sylviidae	
<i>Orthotomus sutorius</i>	นกกระจับธรรมดา Common Tailorbird
<i>Orthotomus atrogularis</i>	นกกระจับคอดำ Dark-necked Tailorbird
<i>Phylloscopus borealis</i>	นกกระจัดขั้วโลกเหนือ Arctic Warbler
<i>Phylloscopus reguloides</i>	นกกระจัดหางขาวใหญ่ Blyth's Leaf Warbler
<i>Phylloscopus tenellipes</i>	นกกระจัดขาสีเนื้อ Pale-legged Leaf Warbler
<i>Phylloscopus trochiloides</i>	นกกระจัดเขียวคล้า Greenish Warbler
<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	นกกระจัดเขียวปีกสองแถบ Two-barred Warbler
<i>Phylloscopus inornatus</i>	นกกระจัดธรรมดา Yellow-browed Warbler
<i>Phylloscopus schwarzi</i>	นกกระจัดปากหนา Radde's Warbler
<i>Phylloscopus fuscatus</i>	นกกระจัดสีคล้า Dusky Warbler
<i>Acrocephalus orientalis</i>	นกพงใหญ่พันธุ์ญี่ปุ่น Oriental Reed Warbler
<i>Pellorneum ruficeps</i>	นกจาบดินนอกลาย Puff-throated Babbler
<i>Garrulax leucolophus</i>	นกกระจ่างหัวหงอก White-crested Laughingthrush
<i>Timalia pileata</i>	นกกินแมลงกระหม่อมแดง Chestnut-capped Babbler
<i>Macronous gularis</i>	นกกินแมลงอกเหลือง Striped Tit Babbler
<i>Yuhina zantholeuca</i>	นกภูหงอนท้องขาว White-bellied Yuhina
Nectariniidae	
<i>Dicaeum agile</i>	นกกาฝากปากหนา Thick-billed Flowerpecker
<i>Dicaeum concolor</i>	นกกาฝากสีเรียบ Plain Flowerpecker
<i>Dicaeum chrysorrheum</i>	นกกาฝากก้นเหลือง Yellow-vented Flowerpecker
<i>Dicaeum cruentatum</i>	นกกาฝากสีชมพูสวน Scarlet-backed Flowerpecker
<i>Anthreptes singalensis</i>	นกกินปลีแก้มสีทับทิม Ruby-cheeked Sunbird
<i>Nectarinia jugularis</i>	นกกินปลีอกเหลือง Olive-backed Sunbird
Passeridae	
<i>Lonchura striata</i>	นกกระติ๊ดตะโพกขาว White-rumped Munia
<i>Motacilla cinerea</i>	นกเด้าลมหลังเทา White-rumped Munia
<i>Motacilla alba</i>	นกยู้งบาตร White Wagtail

- โอภาส ขอบเขตต์. 2541. นกในบึงบอระเพ็ด. สำนักนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม . กรุงเทพฯ. 215 หน้า
- โอภาส ขอบเขตต์. 2541. นกในเมืองไทย เล่มที่ 1-5. สารคดี, กรุงเทพฯ.
- Lekagul, B. and P.D.Round . 1991. A Guide to the Birds of Thailand. Darnsutha Press, Bangkok.
- Robson, C. R. 2002. A Field Guide to the Birds of Thailand. Bangkok : Asia Books. Bangkok.

ภาพประกอบ

กุลพัฒน์ ศรีลัมพ์	33, 35, 37, 49, 55, 57, 75, 82, 83, 84, 87, 102, 112, 126, 130, 13(บน) ,14
โดม ประทุมทอง	10, 11(ล่าง), 12(ล่าง), 16, 17(บน), 18, 19, 25(ล่าง) 32, 47, 54, 62, 71, 80, 93, 94, 96, 105, 119, 121
บารมี เต็มบุญเกียรติ	45, 50
ร.ต.อ.กิตติญาณ สัมพันธ์รักษ์	56, 72, 122
สมชัย เสริมสินชัยสกุล	9, 40, 52, 120, 125
สมิทธิ์ สุติบุตร	34, 41, 42, 46, 48, 51, 58, 60, 61, 63, 65, 67, 68, 69, 76, 78, 89, 91, 103, 104, 106, 107, 109, 110, 111, 113, 114, 115, 118, 123, 124, 129,
สุจินต์ เจตน์เกษตรกรณ	15, 26(ล่าง), 53
สุนทร การพันธ์	116
อรุณ ร้อยศรี	12(บน), 16 (บน), 17(ล่าง), 20, 66, 95
Advance Thailand Geographic	36, 38, 39, 43, 44, 59, 64, 70, 73, 74, 77, 79, 81, 85, 86, 88, 90, 92, 97, 98, 99, 100, 101, 108, 117, 127, 128,131

กระจัดชั่วโลกเหนือ	138	แก้วหัวแพร	133
กระจัดชาติเนื้อ	114	ไถ่ป่า	32
กระจัดเขี้ยวคล้า	136	ขมื่นท่ายทอยดำ	77
กระจัดเขี้ยวปีกสองแถบ	115	ขมื่นน้อยธรรมดา	88
กระจัดธรรมดา	116	ขมื่นน้อยปีกสีเขียว	135
กระจัดปากหนา	117	ซี่งั่วใหญ่	78
กระจัดสีคล้า	118	ขุนทอง	101
กระจัดหางขาวใหญ่	137	ขุนแผนปลอม	75
กระจับคอดำ	113	เข่นน้อยไซบีเรีย	99
กระจับธรรมดา	112	เขาเขียว	54
กระจับหญ้าสีข้างแดง	110	เขาขาว	53
กระจับหญ้าสีน้ำตาล	134	เขาพม่า	51
กระจับหญ้าอกเทา	111	เขาใหญ่	52
กระตืดตะโพกขาว	129	เขี้ยวก้านทองปีกสีฟ้า	71
กระแตแต้แว๊ด	59	เค้ากระ	133
กระแตผีเล็ก	57	เค้าโม่ง	50
กระแตหาด	58	จับแมลงคอแดง	90
กระเบื้องผา	89	จับแมลงจุกดำ	86
กวัค	56	จับแมลงสีคล้า	91
กะเด็นหัวดำ	139	จับแมลงสีน้ำตาล	92
กะปูดใหญ่	44	จับแมลงหัวเทา	95
กะวางหัวขวาน	37	จับแมลงอกส้มท้องขาว	93
กะวางหัวหงอก	121	จับแมลงอกสีฟ้า	94
กะลิงเขียดสีน้ำตาล	76	จาบคาคอสีฟ้า	41
กางเขนดง	98	จาบคาเล็ก	40
กาฝากกันเหลือง	125	จาบคาหัวเขียว	132
กาฝากปากหนา	124	จาบคาหัวสีส้ม	42
กาฝากสีเขียว	138	จาบดินอกลาย	120
กิ้งโครงคอดำ	100	เฉียวบั้งใหญ่	136
กินปลีแก้มสีทับทิม	127	ชายเลนเขียว	132
กินปลีอกเหลือง	128	แซงแซวเล็กเหลือง	83
กินแมลงกระหม่อมแดง	122	แซงแซวสีเทา	82
กินแมลงอกเหลือง	123	แซงแซวหงอนขน	84

แสงแสวงหางบ่วงใหญ่	85	เหยี่ยวนกเขาพันธุ์จีน	67
แสวงสวรรค์	87	เหยี่ยวนกเขาพันธุ์ญี่ปุ่น	60
เต้าลมหลังเทา	130	เหยี่ยวนกเขาหงอน	68
ตะขาบทุ่ง	138	เหยี่ยวปีกแดง	61
ตีทอง	136	เหยี่ยวผึ้ง	65
นางแอ่นบ้าน	102	เหยี่ยวเพเรกริน	69
นางแอ่นผาสีคล้ำ	135	เหยี่ยวรุ้ง	62
นางแอ่นลาย	104	เหยี่ยวหน้าเทา	63
นางแอ่นหางลวด	103	อีกา	73
บั้งรอกใหญ่	43	อีเสือสีน้ำตาล	72
ปรอดคอคลาย	107	อุ้มบาตร	131
ปรอดทอง	105	แอ่นตะโพกขาวหางแดง	47
ปรอดเล็กตาขาว	109	แอ่นตาล	49
ปรอดสวน	108	แอ่นบ้าน	48
ปรอดเหลืองหัวจุก	106	แอ่นใหญ่หัวตาขาว	46
ปีกลายสก๊อต	74		
พงใหญ่พันธุ์ญี่ปุ่น	119		
พญาไฟสีกุหลาบ	81		
พญาไฟสีเทา	80		
พญาไฟใหญ่	79		
โพระดกธรรมดา	35		
ภูหงอนทองขาว	137		
ยอดหญ้าสีดำ	97		
ยอดหญ้าหัวดำ	96		
ยางกรอกพันธุ์จีน	70		
ลุมพูเขียว	55		
สีชมพูสวน	126		
หกลึกปากแดง	45		
หัวขวานด่างแคว	33		
หัวขวานสีนวลหลังทอง	34		
เหยี่ยวกิ้งก่าสีดำ	64		
เหยี่ยวนกกระจอกเล็ก	134		
เหยี่ยวนกเขาชิดรา	66		

INDEX OF SPECIES

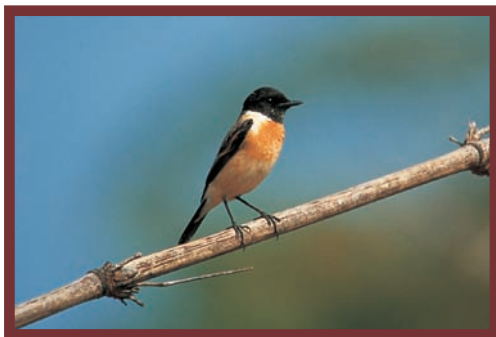
<i>Accipiter badius</i>	66	<i>Dicaeum concolor</i>	138
<i>Accipiter gularis</i>	60	<i>Dicaeum agile</i>	124
<i>Accipiter soloensis</i>	67	<i>Dicaeum chrysorrheum</i>	125
<i>Accipiter trivirgatus</i>	68	<i>Dicaeum cruentatum</i>	126
<i>Accipiter virgatus</i>	134	<i>Dicrurus aeneus</i>	83
<i>Acrocephalus orientalis</i>	119	<i>Dicrurus hottentottus</i>	84
<i>Aegithina lafresnayei</i>	135	<i>Dicrurus leucophaeus</i>	82
<i>Aegithina tiphia</i>	88	<i>Dicrurus paradiseus</i>	85
<i>Amauornis phoenicurus</i>	56	<i>Ducula aenea</i>	55
<i>Anthreptes singalensis</i>	127	<i>Falco peregrinus</i>	69
<i>Apus affinis</i>	48	<i>Ficedula parva</i>	90
<i>Apus pacificus</i>	47	<i>Garrulax leucolophus</i>	121
<i>Ardeola bacchus</i>	70	<i>Garrulus glandarius</i>	74
<i>Aviceda leuphotes</i>	64	<i>Geopelia striata</i>	53
<i>Burhinus oedicephalus</i>	57	<i>Glaucidium brodiei</i>	133
<i>Butastur indicus</i>	63	<i>Glaucidium cuculoides</i>	50
<i>Butastur liventer</i>	61	<i>Gracula religiosa</i>	101
<i>Centropus sinensis</i>	44	<i>Gullus gullus</i>	32
<i>Chalcophaps indica</i>	54	<i>Halcyon pileata</i>	39
<i>Chloropsis cochinchinensis</i>	71	<i>Hirundapus giganteus</i>	46
<i>Chrysocolaptes lucidus</i>	34	<i>Hirundo rustica</i>	102
<i>Copsychus malabaricus</i>	98	<i>Hirundo smithii</i>	103
<i>Coracias benghalensis</i>	38	<i>Hirundo striolata</i>	104
<i>Coracina macei</i>	78	<i>Hirundo concolor</i>	135
<i>Coracina melaschistos</i>	136	<i>Hypothymis azurea</i>	86
<i>Corvus macrorhynchos</i>	73	<i>Iole propinqua</i>	109
<i>Culicicapa ceylonensis</i>	95	<i>Lanius cristatus</i>	72
<i>Cyornis hainanus</i>	94	<i>Lonchura striata</i>	129
<i>Cyornis tickelliae</i>	93	<i>Loriculus vernalis</i>	45
<i>Cypsiurus balasienis</i>	49	<i>Luscinia cyane</i>	99
<i>Dendrocitta vagabunda</i>	76	<i>Macronous gularis</i>	123
<i>Dendrocopos canicapillus</i>	33	<i>Megalaima haemacephala</i>	36

INDEX OF SPECIES

<i>Megalaima lineata</i>	35	<i>Pycnonotus atriceps</i>	105
<i>Merops leschenaulti</i>	42	<i>Pycnonotus blanfordi</i>	108
<i>Merops philippenus</i>	132	<i>Pycnonotus finlaysoni</i>	107
<i>Merops orientalis</i>	40	<i>Pycnonotus melanicterus</i>	106
<i>Merops viridis</i>	41	<i>Saxicola torquata</i>	96
<i>Monticola solitarius</i>	89	<i>Saxicola caprata</i>	97
<i>Motacilla alba</i>	131	<i>Spilornis cheela</i>	62
<i>Motacilla cinerea</i>	130	<i>Streptopelia chinensis</i>	52
<i>Muscicapa dauurica</i>	92	<i>Streptopelia orientalis</i>	51
<i>Muscicapa sibirica</i>	91	<i>Sturnus nigricollis</i>	100
<i>Nectarinia jugularis</i>	128	<i>Terpsiphone paradisi</i>	87
<i>Oriolus chinensis</i>	77	<i>Timalia pileata</i>	122
<i>Orthotomus atrogularis</i>	113	<i>Tringa ochropus</i>	132
<i>Orthotomus sutorius</i>	112	<i>Upupa epops</i>	37
<i>Pellorneum ruficeps</i>	120	<i>Urocissa erythorhyncha</i>	75
<i>Pericrocotus roseus</i>	81	<i>Vanellus duvaucelii</i>	58
<i>Pericrocotus divaricatus</i>	80	<i>Vanellus indicus</i>	59
<i>Pericrocotus flammeus</i>	79	<i>Yuhina zantholeuca</i>	137
<i>Pernis ptilorhyncus</i>	65		
<i>Phaenicophaeus tristis</i>	43		
<i>Phylloscopus reguloides</i>	137		
<i>Phylloscopus trochiioides</i>	136		
<i>Phylloscopus borealis</i>	138		
<i>Phylloscopus fuscatus</i>	118		
<i>Phylloscopus inornatus</i>	116		
<i>Phylloscopus plumbeitarsus</i>	115		
<i>Phylloscopus schwarzi</i>	117		
<i>Phylloscopus tenellipes</i>	114		
<i>Prinia hodgsonii</i>	111		
<i>Prinia polychroa</i>	134		
<i>Prinia rufescens</i>	110		
<i>Psittacula roseata</i>	133		

Not for sale : If you have purchased or witnessed purchasing
of this document, kindly such activity to
Biological Diversity Division,
Office of Natural Resources and
Environmental Policy and Planning
60/1 Rama 6 Road Bangkok 10400 THAILAND
Telephone (66 2) 265 6638-39
Facsimile (66 2) 265 6638

ห้ามซื้อขาย : หากท่านได้ซื้อหรือพบเห็นการซื้อขายเอกสารเล่มนี้
โปรดแจ้งสำนักความหลากหลายทางชีวภาพ
สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
60/1 ซอยพิบูลวัฒนา 7 ถนนพระราม 6 กรุงเทพฯ
10400
โทรศัพท์ : (66 2) 265 6638-39
โทรสาร : (66 2) 265 6638

OFFICE OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENTAL POLICY AND PLANNING
MINISTRY OF NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT
60/1 SOI PIBULWATTANA VII, RAMA VI RD., BANGKOK 10400 THAILAND
TEL (66) 2265 6638-39 FAX (66) 2265 6638
[http:// chm-thai.onep.go.th](http://chm-thai.onep.go.th)